

Tájéoló

a BTFSZ lapja

31. évfolyam 2013/5

**Szertelen száguldások
Pontbegyűjtő CSB
Túl a Homokháton...
Szomszédolás keleten**

Budapest bajnokságok – 2014

A jövő évi Budapest bajnokságok megrendezésére kiírt pályázatra bőségesen érkezett megfelelő pályázat, illetve jelentkezés. Az értékelés során a BTF SZ elnöksége az előnyösebb időpontokat és terepeket figyelembe véve úgy igyekezett elosztani a versenyek rendezését, hogy minden vállalkozó tagszervezet részt vehessen a rendezésekben. Az elnökség javaslatát a szeptember 17-én megtartott versenynaptár egyeztetés során a résztvevők ellenvetés nélkül elfogadták. Az így kialakult bajnoki versenynaptár a következő:

Bajnokság	Rendező	Időpont	Helyszín	Verseny
Hosszútávú	MOM	03. 9. v. 23.	Sóskút-Iharos	Hegyvidék Kupa RR
Normáltávú	SPA	03. 15. v. 16.	Vértess	Tavaszi Spartacus K OR
Diákolimpia	MOM	04. 26.	Budaörs	kísérő RR
Éjszakai	TTE	05. 1.	Gerecse	Szélrózsza Kupa OR
Középtáv	TTE	05. 3.	Gerecse	Tipo Kupa OR
3x1 váltó	SPA	05. 31.	Budai-hegység	--
Sprint	BEAC	08. 30.	Budapest	Apáczai ev. RR
2x2 sprintváltó	BEAC	08. 30.	Budapest	--
Pontbегyűjtő	SPA	08. 31.	Budai-hegység	--

A versenynaptár egyeztetésén a 3SZ 2014-es programját is áttekintettük, amely csaknem változatlanul marad az ideikhez képest, de több RR-ként rendezett futammal annak érdekében, hogy az edzői pályázatoknál ezek is figyelembe vehetők legyenek.

Hegedűs Béla (Silvanus rendezvények) és Hegedűs Zoltán (Vizsla Kupa) folytatják edzőverseny sorozatukat. Így, hasonlóan az ideikhez, minden olyan hétvégi napon kínálnak tájfutó edzési-versenyzési lehetőséget, amikor Budapest körzetében nincs magasabb szintű verseny. Tehát 10 hónap-onként heti 3 alkalom (szerda, szombat, vasárnap) adott az érdeklődők számára.

Az egyeztetésen a terepengedélyezések és a térképállatottság ügyét is részletesen elemezték a versenyrendezőségek képviselői.

Az egyeztetésen Scultéry Márton elmondta, hogy a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságával jó kapcsolatot építettek ki a szövetség részéről, de általánosságban

csak olyan alapelveket lehet lefektetni, minthogy a 3 fokozottan védett részen (Budaörsi-kopárok, Szénások, Remeteszurdok) nem lehet verseny, ill. hogy a tavaszi időszakban kevésbé szívesen engedélyeznek eseményeket a védett területeken, mint a nyáron. A versenyek növekvő száma miatt és mivel a DINPI is az egyes események ellenőrzőpont-terveire tud érdemben reagálni, nem működőképes, hogy a szövetség vegye át a versenyek engedélyezését, az a rendező egyesületekre marad.

Szabon János felvillantott néhány együttműködési lehetőséget az erd-

szettel is. Egyúttal javasolta, hogy a Normafa Park projekthez állandó pontos pálya létesítésével lehetne csatlakozni és forrást szerezni.

Elnökségi ülés

A BTF SZ elnökségének októberi ülésén a TáJoló idei működésének beszámolója szerepelt. Schell Antal elmondta, hogy idén az előfizetők száma tovább csökkent (397), de ennek ellenére több év után most úgy néz ki, hogy ebben az évben nem lesz veszteséges a lap. Köszönhető ez annak, hogy nyomdaváltás révén a nyomdai költség csökkent, valamint a kevesebb, évi 6 számmra történő áttérés is megtakarítást eredményezett. A 2014-es nyomdai és postai árakat még nem ismerjük, de ennek ellenére az elnökség úgy döntött, hogy a jövő évi előfizetési díj továbbra is 5000 forint maradjon.

A 2014-es előfizetéseket és támogatásokat már az év hátralévő versenyein is be lehet fizetni.

TÁJOLÓ

A Budapesti Tájfutók

Szövetségének lapja

2013 5. szám

A szerkesztőség vezetője:

Schell Antal

Szerkesztőbizottság:

Argay Gyula, Bacsó Piroska,

Hajdu Martin, Józsa Sándor,

Nagy Krisztina,

Nemesházi László

Terjesztés: Keszthelyi Ildikó

Szerkesztőség:

1053 Budapest,

Curia u. 3. II/2.

e-mail: tajolo1@t-online.hu

Hivatalos idő:

kedd, csütörtök

16–19 óráig

Kiadja:

a Budapesti Tájfutók Szövetsége

Felelős kiadó:

Bugar József

HU ISSN 1215-8526

Megjelenik évente 6 alkalommal

lapzárta megjelenik

5. szám 10. 08. 10. 18.

6. szám 11. 19. 11. 29.

Megrendelhető

a Budapesti Tájfutók

Szövetségénél,

a szerkesztőség címen.

Nyomda:

Keskeny és Társai 2001 Kft.

SZERTELEN SZÁGULDÁSOK SZENTENDRÉN

az az Rövidtávú Országos Bajnokság

Rövidtávú bajnokságaink – igaz, nem túl hosszú – történetében először fordult elő, hogy visszatérhettünk egy korábbi helyszínre. Persze ez most is csak a befogadó településre volt igaz, de hát mégsem várhattuk, hogy idén is a Skanzenben versenyezzünk, mint hat éve, bár sokan azt is örömmel fogadták volna.

Én a várható tereppel kapcsolatban nem aggódtam, egy tavalyi nyári szentendrei belvárosi séta alatt végig azt éreztem, hogy húúú, itt milyen jó kis pályákon futhatunk majd, igazi tájékoztató csemege lesz! Akkor a Pap-szigetet is alaposan becserkéztük (strand, kemping, evezős telephely, ligetes ártéri erdők), és ha a fele királyságomat nem is tettem volna rá, de majdnem biztos voltam benne, hogy ott lesz a selejtező. Nem ott volt, talán majd legközelebb, szerintem prima terep lenne az is! Manapság szinte már nem is igazi tájfutóverseny az, ahol a versenyt megelőző időszakban nem önti el a tájfutó levlístát a levéláradat, melyben vélt vagy valós problémákra keresik, várják a választ a leendő indulók. Érdekes módon idén a verseny egészét tekintve talán jelentéktelennek tűnő dolog, a pótszimból körül bontakozott

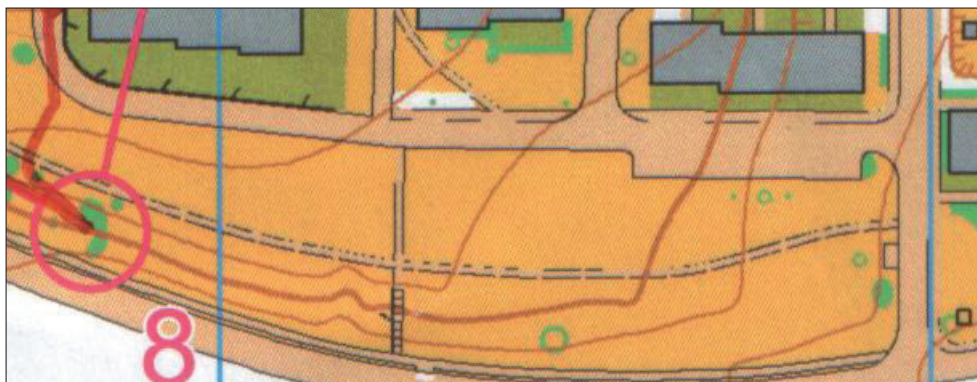
ki a legélénkebb vita, ugyanis a rendezőség előre jelezte, hogy megfogadja a Terephasználati és Környezetvédelmi Bizottság tanácsát, és nem kívánja vilámgyorsan használhatatlanná váló cellulz kötegekkel rövidíteni bolygónk életét, mindenki oldja

meg maga a rögzítést valamilyen környezetbarátabb módon. Akkor a vitába én is beszálltam, de be kell vallanom, a rajtban már nem figyeltem, hogy a többiek hogyan viszik magukkal, mert épp saját pótszimbólomat gyömöszöltem a jól bevált kis tasakba, így csak utólag tudtam meg, hogy végül a karanténban a cellulz pártiak igényei is teljesülhettek.

A többi, verseny előtt felvetődött kérdésre pedig Máthé Pista, a főcsővezető próbált meg válaszolni a levlístán, ill. a verseny hon-

Már csak egy lépés a templomtető! Fotó: Pelle Tamás

A selejtező „hegyoldala”, és egy érdekes útbrázolás

lapján, bár némelyik sporttársunk kérdésőzőne néha őt is kihozta a békétűrősből. Szerintem általában jogosan, mert bár jópofa dolog lehet hülyeségeket kérdezni (pl. hogy miért nem szabad a két verseny között a belvárosban, a délutáni versenyterületen császkalni), de ezzel nem segítjük a rendezők amúgy sem könnyű munkáját. Erről a konkrét kérdéőről a saját véleményem az, hogy idejében el kell döntenünk, versenyezni vagy várost nézni akarunk-e, és ennek megfelelően nevezzünk vagy sem, egy fenékkal nem könnyű több lovat megülni. Bár némelyik sprint VB-n már a verseny előtt hónapokkal ismert volt a pontos helyszín, és a leendő indulók a versenyterepen gyűjthették benyomásait, de arra talán még nem volt példa, hogy a tájfutók a felvezetés közben is kint grasszállhassanak a terepen. A verseny honlapja egyébként rendszeresen és gyakran jó humorral igyekezett tájékoztatni a versenyzőket a várható érdekességekről. Aztán eljött végre a verseny napja, és bár a felkészülésem legalábbis hiányosnak volt nevezhető, de komoly várakozásokkal tekintetem a két futás elé.

Az első akadályon, a parkolóba való bejutáson azonban rögtön elvéreztünk, ugyanis a rendezőség által előre lefoglalt nagyparkoló addigra a szoros rendezői parkolattal ellentétben csurig megtelt. Nem éreztem, hogy igazán kiforrott B verzió lett volna erre a helyzetre, de a parkolás irányítók a cél közeli kis utcákat javasolták, ami végül tuti tippnek bizonyult, mert nemcsak hogy karnyújtásnyira volt a céltól, de még fizetni sem kellett érte. A Kálvária térre kiérve aztán igazi vásári forgatagba csöppenünk, az egész rétet vastagon ellepték a sátrak és versenyzők, egészen furcsa volt látni a város közepén az erdőszéleken már megszokott tájfutó kavalkádot.

Hamarosan indulni kellett a selejtező karanténjába, az arra járó civileknek egészen biztosan meglepő volt a nagyon komoly mennyiségű versenyző vonulása az iskola felé, hisz bő negyed óra alatt majd ezren tódultunk oda. Jómagam ugyan lelkes ellensége vagyok mindenféle karanténnak, de a városi terek esetében az

*Kocogva, öles léptekkel, vagy inkább tánclepésben?
Fotó: Pelle Tamás*

iskolaudvarok általában nagyon jó helyszínt biztosítanak ehhez, és a helyi infrastruktúra miatt még mobilvécéket sem feltétlenül igényelnek. Ez most azért nem teljesen volt igaz, mert én, bár végig kocogtam a rajt felé, hogy még bőven legyen időm rajtolás előtt megszabadulni fölös terheimtől, de huszonpár perc sorban állás után kénytelen voltam a gyorsító-sávra (piszoárra) váltani, különben lekéstem volna a rajtidőmet. Talán az emeleti WC-k megnyitása segíthetett volna ezen a túlterhelésen, mert bár az iskolákban valóban elég sok WC szokott lenni, de ott sem gyakori, hogy a fél iskola rövid idő alatt egyszerre akar megszabadulni terheitől. Utólag tudtam meg, hogy elvileg

az emeleti WC-k is a rendelkezésünkre álltak, de a lenti sorban várakozók közül erről senki nem tudott, talán csak a jelölések nem voltak egyértelműek.

No, de végre eljött az én időm, rajtoljunk! A rajtlistát még napokkal előbb megnéztem, de ott a rajtban a WC-s kaland után már nem, hanem csak a kordonban próbáltam meg beazonosítani, hogy melyik futamban is indulok. A rajtszámomon az állt, hogy F40A, a pótszimbólóknál pedig választhattam F40-1 és -2 közül. No de melyiket? Ebben a rajtszemélyzet sem tudott segíteni, de gondoltam, majd a térképeknél kiderül. Hát nem, ott is csak 1 és 2 volt, így én a térkép melletti ácsorgást lecseréltem egy „kordonalattábújó-rajtlistamegnéző” sprintre, és mire visszaértem a térképekhez, már tudtam is, hogy melyiket kell elvennem. Eddig még nem zártak ki érte, de ha ezt a cikket elolvassa az ellenőrzőbíró, lehet, hogy posztumusz megteszi. :-). Klubtársaim mesélték, hogy később a rendezők orvosolták a problémát, és egy rajtlistából segítettek a hozzámmal hasonló balfácánokon. Nem mondom, hogy nem voltam hülye, igazán megjegyezhettem volna a kategóriámat, de szerintem a rajtszámomnak a két legfontosabb dolog, amit tudnia kell, az kb. a rajtidő és a kategóriám – megosztott kategóriák esetén mindenképp –, utóbbi most nem volt rajta. És a pálya: könnyű lakótelepi környezetben indult, néha kitekintettünk a kertvárosi háztömböcskék közötti ösvényekre, és egyszer még egy meredek domboldal bozótosai között is szalagmozgunk, aztán már véget is ért. Azt nem mondhatom, hogy nagyon sok útvonal választási feladat volt, inkább csak jobbról vagy balról típusúak, de a kiválasztott útvonal hibamentes végrehajtásához azért figyelni kellett a térképet.

Szerintem egy selejtezőre nagyon jól megfelelt a terep és a pálya is, bár talán lehetett volna kicsit hosszabb. Talán, ha a közintézmények (iskola, óvoda, uszoda stb.) udvaraira is bemerészkednek a pályák, akkor még érdekesebbek lehetnek volna.

A futásom után visszaballagtam a Kálvária térre kiolvasatni, aztán később még egyszer visszamentem a rajtba, nyíltban induló páromat elkísérve. Meglepve láttam, hogy még 100 fölött is indultak „normál” versenyzők, hát nem irigyeltem őket, mivel nekik nyilván jóval kevesebb pihenőidő jutott a délutáni futásig.

Röviden még a nyílt kategóriáról: a résztvevők most is csak a selejtezőn indulhattak, tovább rontva a sprintversenyek utazás-versenyzés időarányait. Ezt már két éve Vácon sem értettem, hogy a nyíltnak csak a Liget jutott, és délután már nem versenyezhetek az érdekesebb belvárosban. Ez most is így volt, pedig biztosan ők is belekóstoltak volna a síkatorokba. Valószínűleg azzal is kiegyeztek volna, ha a selejtezőhöz hasonlóan délután is csak a mezőny után indulhatnak, de talán egyszer ezt is kiérdeklék majd. Persze az is igaz, hogy az OB-k rendezésénél elsősorban nem a nyíltban indulók igényeit kell szem előtt tartani. A két futam közötti holtidőben mindenki azzal töltötte az idejét, amivel akarta, erre a minden elvárható szolgáltatást biztosító célterület is tökéletesen alkalmas volt. Emellett a Skanzen sem volt messze, mi néhányan a Duna-partra ballagtunk le, kedvezményes uszodahasználatra is nyílt lehetőség, tabunak csak a Belváros számított.

Azt tartogatták nekünk délutánra. Én igazi agytornát vártam a döntőn, sok nyitott belső udvarral, nehezen kiolvasható kerítésrendszeggel, „aprólékos-végigfigye-

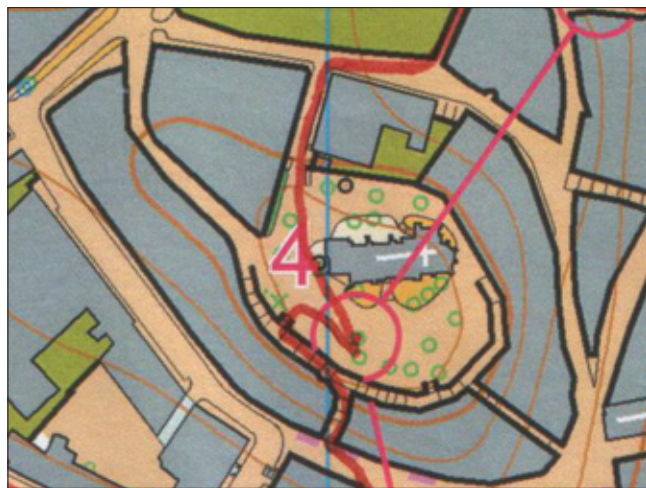
lős” vagy „útvonalválasztós, utána meg nyomjuk” átmenetek váltakozásával.

A karantén most is egy iskolaudvaron volt, és talán már a WC-k leterheltsége is egyenletesebb lett. Lassan letelt a pihenőidő, bemelegítés, pitty-pitty-pitty, és már indulok is. Igen, igen, macskaköves keskeny utca, át a téren, le a kis síkator lépcsőin, kerülgetem a lassabbakat, végre itt a pont, DE NEM EZ AZ! Bután nézem pár másodpercig, hogy egy OB-n kódhiba? Hát nem, csak én voltam a hülye, mert a kis téren befordultam a falka után a rossz síkatorba, a pontom itt van tőlem negyven méterre a szomszéd síkatorban, de ahhoz előbb le a lépcsőn, majd újra fel a másikon, végre megvan! Elég rossz indítás sprintpályán egy perc hibával kezdeni, de azért nyomjuk csak tovább! Már a sétálóutcán vagyunk, inkább a jobb oldali, néptelenebb ágon kerülök, ott árusok sincsenek. Fel a lépcsőn, megvan a pont, aztán irány a templomdomb. Oké, de melyik lépcsőn menjünk le innen? Megvan, leérek a lépcsőn az utcá-

ra, behúzóok, a sarok után majd kicsit balra BUMMMmmmm! Mihókkal úgy futottunk egymásnak a sarkon, hogy lassítani sem volt időnk, teljes sebességgel ütköztünk. Szerencsére egyikünk sem esett el, de azt már csak másnap a POCSB tömegrajtjánál egyeztetjük, hogy most mindketen megúsztuk komolyabb sérülés nélkül. De jó, hogy nem egy járókelő jött!

SI-szkander Fotó: Pelle Tamás

Pályafutásunk csúcsa: a Templom-domb

No, de vissza a pályára: újra a sétálóutca, kikerülöm a „kerthelyiségeket”, most még jobban figyelek a turistákra, aztán már lent is vagyunk a Bükkös-patak hídjánál, itt lassítanom is kell, hogy a támfalakat kibogozzam a térképen. Aztán még egy kis városi rész, újra híd, már a cél melletti főút alatt haladunk, még egy kis kutakodás az utolsó udvarban, és már be is értem! Nem volt ez túl rövid? De, igen, az általános vélemény az volt, hogy bizony erre még párszáz méter ráfért volna! Viszont ha az eredményeket összevetjük az előírt győztes időekkel, akkor azt láthatjuk, hogy a kategóriák többségénél egész jól sikerült belőni azt, bár valóban voltak olyan kategóriák, ahol két perccel is jobbat futottak az ajánlottnál. Az más kérdés, hogy valószínűleg senki nem tiltakozna az ellen, ha minden kategóriában egységesen 15 perc lenne a győztes idő. Most talán az elmaradt agytorna miatt tűntek rövidnek a pályák? Bár a szűk utcákon, síkatorokon való futás érdekes, élvezetes volt, de sajnos a várt „molyolás”, térképolvasós átmenetek elmaradtak, nekünk pedig igazán nagy dilemmát jelentő útvonalválasztás sem jutott. Sokkal gazdaságosabb volt azonnal dönteni és végrehajtani, mint meditatálni azon, hogy a másik útvonal vajon gyorsabb-e. Utólag, a térképet nézegetve aztán azt láttam, hogy a várt belső udvarok java része bizony zárva maradt előttünk, így talán csak néhány hosszabb átmenettel lehetett volna feldobni a pályákat, vagy esetleg be lehetett volna vetni az idei sprint VB-n alkalmazott trükköt: az ideiglenes/virtuális útlezárásokat. Lehet, hogy túl sokat vártam ettől a belvárostól? Vagy gyalog egészen mást mutat a város, és több olyan részletet ígér, amik futás közben eltűnnek?

Később a neten a többi pályát tanulmányozva láttam, hogy elő-

Elmacskakövesedett lábakkal
Fotó: Pelle Tamás

Síkátorfrász Fotó: Pelle Tamás

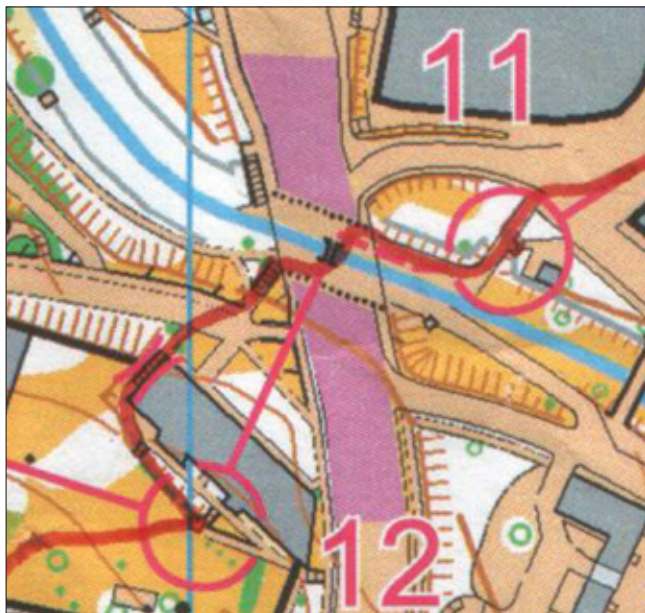
fordultak azért gondolkodtató átmenetek is, de ebből nem mindenkinek jutott.

Apránként mindenki beér a célba, a felnőtt nőknél elmarad az izgalom, mert Szerencsi Ildi még egy komoly hibája ellenére is meggyőző fölényrel győz, de a fiúknál a kicsit foghíjas mezőny ellenére is lehet drukkolni, Gösswein Csabi talán még magát is meglepve elég közel kerül Kovács Ádámmhoz, aki azért magabiztosan szerzi meg a

bajnoki címet. Zsebe Isti egészen jól közvetítette az eseményeket, ezért megbocsájtjuk neki, hogy most érte nem kellett szorítanunk a versenyen.

Lassan megy lefelé a nap, kezd hűvösödni, megszólal a Himnusz, a dobogósok szép kupákat, érmeiket, tárgyjutalmakat kapnak, aztán már szállingózunk is haza vagy a szálláshelyünkre, hogy a másnapi verseny előtt még nyalgassuk kicsit a sebeinket.

Milyen volt az idei ROB? Én nagyon vártam ezt a belvárosi versenyt, de igazából nem pont olyan lett, mint amire számítottam: a kisvárosi vágatás pazar érzése megvolt, de a szellemi próbatétel elmaradt. Mindezekkel együtt kifejezetten jól éreztem magam, mindkét futást élveztem, a rendezés szerintem teljesen zökkenőmentes volt, én legalábbis nem talákoztam hibákkal. Az viszont nem csak a saját véleményem, hogy a pályák technikailag könnyebbek voltak a vártnál, ami a selejtezőnél még nem is baj, de a döntőn komolyabb feladatot vártunk. Kicsit úgy tűnik, hogy a pályakitűzésnél a rendezők egy biztonsági megoldást választottak, igyekeztek elkerülni a terület-tulajdonosokkal, járókelőkkel való konfliktushelyzeteket. Azt látom, hogy csak néhány intézmény udvara lett feltérképezve, megnyitva előttünk, pedig azok talán több lehetőséget biztosítottak volna a gondolkodtató feladatokra. Talán a belváros legsűrűbb részén való többszöri átfuttatást is azért mellőzték a pályák, hogy kevesebb esély legyen a turisták fellökésére, és valóban, ebben a szép kora őszi időben sétáló volt bőven. A verseny után Máthé Pista írt a levlistára egy levelet, melyben összegyűjtötte, hogy milyen nehézségek hátráltatták munkájukat. Azt olvasva már sokkal megértőbb vagyok a pályákkal szem-

Hullámvölgyben: a Bükkös-patak hídja

ben, és annak a rövid összefoglalónak bele kellene kerülnie a leendő ROB rendezők kiskatéjába, mert nagyon jól kiderül belőle, hogy a városi sprintversenyek rendezése a legnehezebb feladatok közé tartozik, nem csak a térkép készítésének nehézségei, hanem a rengeteg egyeztetés, és a kiszámíthatatlan módon változó környezet miatt is. Apropos: térkép. Utólag ezt is több kritika érte, elsősorban a Bükkös-patak áthatolhatóságának jelöléséért. A lézernyomat színei alapján valóban nem igazán lehet megállapítani, hogy mennyire sötét vagy világos az a kék, de az igazán tiltást jelölő fekete kontúr nem volt mellette, ha pedig nem egyértelmű a tiltás, akkor azon szerintem már át szabad menni, de legalábbis nem bizonyítható a tiltás. Elismerem, ez nem teljesen helyes értelmezés, de versenyhelyzetben mégsem vághatom földhöz a térképet azzal, hogy itt nem egyértelmű a tilos/szabad ábrá-

zolása. Valójában lusták vagyunk igazán jól megtanulni az erdei-től kicsit eltérő sprint jelkucsot, de ha a durván leegyszerűsített négyes zöld-vastag fekete vonal-zöldessárga beépítés tiltó hármast megjegyezzük, akkor nagy valószínűséggel nem vétünk hibát. A RouteGadget-re berajzolt útvonalakat tanulmányozva azért jól látható, hogy több embert megzavart ez az ábrázolás, sőt N20E-ben még a bajnoki cím is ezen múlt, és tényleg nem szerencsés, ha a futónak a verseny hévében azon kell meditálnia, hogy ez itt most tilos vagy nem tilos. És pont ez a legnehezebb a városi térkép készítésében, hogy teljesen egyértelművé tegyük a tiltásokat. Ezen kívül a pályajelöléseket is érte kritika, és valóban, ha a pontsorszámok megszakítják az áthatolhatatlan falak jelét, akkor joggal hiheti azt a futó, hogy ott bejárat van. Tudjuk, hogy a digitális nyomtatok általában még nem

érik el a nyomdában készült térképek minőségét, ezért nyomtatás előtt még fokozottabb figyelmet kellene fordítani a pályajelölések igazgatására, hogy sehol ne fedjék el a térkép legfontosabb részeit. Sok kísérletezéssel általában még az egyszerűbb házi nyomtatókon is elérhető lenne a szép nyomatú térkép, de sajnos az általános gyakorlat azt mutatja, hogy a digitális nyomtatás által nyert többnapos időmegtakarítás csak ritkán kerül át az előkészületek és ellenőrzések időráfordításai közé.

Szintén a nyomtatáshoz kapcsolódik egy észrevételem: a vékony fekete szegélyvonalak (pl. járda-szegély) bizonyos esetekben egészen furcsa rajzolatot kaptak. Ez futás közben nem zavart, csak a térképet utólag böngészve vettem észre, és még nem tudom eldönteni, hogy az egyébként jól vizsgázó pretex papíron, vagy a túl alacsony felbontású térképen múlt-e? Az már talán csak a sprint jelkucs „hibája”, hogy az ideiglenes építmény vagy elzárt terület (pl. főutcai kitélepült pavilonok és 11-es út híd körüli része) halványbíbor raszter jelölése a szintévesztők egy része számára (pl. én) egyáltalán nem különböztethető meg a háztömbök

Ahogy a csövön kifer!
Fotó: Máthé István

szürkéjétől, ezért a jövőre nézve sem tudom senkinek megígérni azt, hogy nem vágok át ezeken a területeken, egyszerűen azért, mert számunkra ilyen árnyalatban nem érzékelhető tiltó színként. Egyébként a nyomtatási beállításokat állítgatva biztosan ezen is lehet segíteni, mert pl. a RouteGadget-en tökéletesen kiugranak ezek a tiltások. Szerencsésebb a Duna-partnál is alkalmazott bíbor srafőzés, de kis felületeknél ez sajnos nem működik.

Még egy kis kötözködés a térkép-pel kapcsolatban: én a jelkulcsban sehogyan sem találok a háztömbök jelölésére itt alkalmazott szürke felület vastag fekete kontúrral jelet, hasonlót is csak épületekre használnak. Talán ezzel akarták jelezni azt, hogy még ha van is az

ilyen módon jelölt háztömbökön bejárat, udvar, átjutási lehetőség, oda bizony be ne menj? De akkor mégis voltak titkos belső udvarok? Ezt már talán csak a legközelebbi szentendrei ROB-on fogjuk megtudni!

Végül néhány (kicsit eltúlzott) tanulság az idei verseny után:

- Az idei döntő viszonylag könnyű pályái után némi túlzással azt is gondolhatnánk, hogy szinte bárhol lehet sprint OB-t rendezni. És ez szerintem nem feltétlenül baj, mert így akár Békés megyébe is eljuthatnánk versenyezni, amire amúgy nem sok esélye van az ország távolabbi részén élőknek.. És az vitathatatlan, hogy egy ott rendezett ehhez hasonló népes verseny erős löketet adhatna a térség tájfutó életének.

- Itthon egyelőre még alig felfedezett terület az erdei sprintversenyeké, ebben talán az egriek és miskolciak járnak az élen. Ha egyes városi terepek a különböző korlátozó tényezők miatt nem teszik lehetővé igazán gondolkodtató pályák kialakítását, akkor érdemes szétnézni a közeli erdőkben, hátha akad megfelelően részlet gazdag rész a rendezéshez. Persze azt elismerem, hogy a sprintversenyek egyik fő célja az lenne, hogy versenyünket megmutassuk a nagyközönségnek is, most Szentendrán elsősorban ez sikerült. A nézők biztosan jól szórakoztak, de azért szerintem mi is jól érezhettük magunkat!

Búcsúzóul mindenkinek ajánlom figyelmébe Kutnyánszky Ernő videóját a versenyről, mely a verseny honlapján is megtalálható. Ez nem egy pörgős, gyors vágásokkal feldobott film, de jó képet mutat a verseny hangulatáról. Aki nem volt ott, az láthatja, hogy milyen volt a járókelők között szlalomozni, a sikátorokban tülekedni, mi pedig, akik ott voltunk, végre kényelmesen megnézhetjük, hogy milyen szép helyeken futottunk! Ezen kívül Máthé Pista is ígér még egy hosszabb és egy rövidebb videót a versenyről, melyek e cikk megjelenésekor már valószínűleg szintén fent lesznek a honlapon. Kíváncsian várjuk!

Kovács Péter, BBB

Arra van Mekka? Gösswein Csaba befutás után Fotó: Pelle Tamás

Országos Pontbегyűjtő Csapatbajnokság

KELL EZ NEKÜNK EGYÁLTALÁN?

Szükség van a pontbегyűjtő csapatversenyre, pláne országos bajnokságként? Nyáron hosszas vita zajlott a levlistán a bajnokságainkról, de már korábban is többször felmerült, hogy van-e létjogosultsága két csapatbajnokságnak, és ha nem, akkor melyik az igazi, ha igen, akkor miért legyen kettő is. Nincs egyetértés, de a jelenlegi szabályaink szerint megrendezik mindkettőt.

Sokan azon a véleményen vannak, hogy a túl sok bajnokság miatt elvész az értéke a bajnoki címnek, más úgy tekinti, hogy csak a normáltávú egyéni és a váltó, aminek rangja van. A csapatbajnokságokat tekintve pedig, ha a hagyományos OCSB-n csak összeadják az egyéni futók eredményét, akkor mi az értelme, a pontbегyűjtőt viszont bonyolultnak, áttekinthetetlennek vélik sokan.

Nem kívánom letenni a voksot egyik vélekedés mellett sem, de

néhány pozitívumot felsorolnék a jelenlegi rendszer mellett.

Sok a bajnokság? Ma már csak a bajnokságokra jön össze a régen még szokásos 1000 közeli létszám. (Nem csak) vidéken a bajnokságok nagyobb visszhangot kapnak, mint a kupaversenyek, van, ahol a támogatásban is számít ez.

Sok a versenyszám, csak buliversenyek a klasszikuson és a váltón kívüliek? Vajon erről az atlétáknak, úszóknak, kajakosoknak, sportlövőknek is ez a véle-

ményük, saját sportágukban? Ezekben a sportágakban a tájfutásnál sokkal több versenyszám van. Bármennyire összetett sportág a tájfutás – így többféle stílussal, különböző felkészülési módokkal lehet sikeres valaki – mégis a különböző versenyszámokban különböző emberek találhatják meg a sikerélményüket, ezáltal több embert vonzhat, népszerűbb lehet sportágunk. Persze, az atlétikában sem egyenértékűek a számok, bár ott pont fordítva van: mindenki ismeri a sprinter Usain Bolt nevét, de hányan Mo Farah-ét, aki a hosszútávú számokban nyert aranyakat az olimpián (is). A tájfutásban a sprint versenyeket azért is lebecsülik sokan, mert túl könnyű a tájékozódás. Hát ezt cáfolom. Egyrészt a jó terepeken, jól kitűzött pályákban olyan nehéz

Az F14-es pálya

útvonalválasztási feladatok adhatók, amilyenek erdőben szinte nem is fordulhatnak elő, egyszerűen semerre sincs jó útvonal, „de merre kerüljek?“, másrészt nagyon aprólékos dolgokra kell figyelni (pl. az útvonal kiválasztásakor észre kell venni, hogy hol lehet átmenni, illetve hol nem tudok átmenni), nagy sebesség mellett. A sprint azoknak túl egyszerű, akik nem vagy már nem futnak elég gyorsan. Azt se felejtjük el, hogy a klasszikus távon 60-90 perc alatt még korrigálható egy-egy fél-egy perces hiba, de az ennek arányában megfelelő 4-6 másodperces(!) hiba a sprinten nem. Nos, ezt sem szeretik sokan. A csapatversenyek közül „régí” OCSB-nek van a legrégebbi hagyománya (OCSB-t előbb rendeztek Magyarországon, 1950-ben, mint egyéni bajnokságot), első csapatsikereimet én is ott értem el, és nagyon jó érzés volt a csapat tagjának lenni. Pályafutásom alatt számos alkalommal sikerült a társakért többet kihozni magamból, mint az egyéni számokban. Azt kell mondjam, hogy ez sokkal több volt mindig, mint egy egyéni verseny. Akik pedig a pontbegyűjtő mellett teszik le a garast, azoknak is igazuk van, hiszen ebben a versenyszámban ténylegesen együtt kell működni, gyorsan kell dönteni – egymás képességeinek ismeretében – és csak ezután indul a tájfutás. Ennek művészete van, és erre is érdemes készülni, igazi csapatépítő jellege van, tehát valóban jó lenne, ha még több alkalommal gyakorolhatnánk év közben. Nehezítő körülmény viszont, hogy a megrendezése, nehéz, bonyolult, mint a váltóverseny.

E hosszúra nyúlt bevezető után lássuk, milyen volt az idei – Szentendrén rendezett Országos Pontbegyűjtő Csapatbajnokság?

Az előző napi Rövidtávú OB városának, Szentendrének a nyugati szélén, nem városi, de még alig erdei-

A felnőtt nőknél a DTC a bajnok

Izgalmas pillanatok: a pontok elosztása

hiszen jórészt nyílt – terepen zajlottak a küzdelmek.

A versenyközpont-cél helyéről csak 800 m-t kellett megtenni a rajtig. A tömegrajtig, ami természetesen szintén vitákat váltott ki. Sokan nem szeretik a tömegrajtot, a többi futó zavarja őket. Ezt nem is lehet csodálni, ahhoz vagyunk szokva, hogy egyedül oldjuk meg a feladatot a versenypályán, és akivel találkozunk az vagy másik pályán fut, vagy – az egyéni indítás miatt – jobb vagy rosszabb nálunk. Csak a váltóversenyeken és

az időkiegyenlítéses (vadászrajtos) futamokon kell „test-test elleni” csatákat vívni, ahol már néhány cm előny vagy hátrány is szemmel látható. Ez izgalmas kaland sokunknak, ráadásul – más sportágakhoz hasonlóan – így lehet látványossá tenni az eseményeket, hiszen nemcsak nekünk, de a kívülállóknak is azonnal és folyamatosan látható a verseny állása. Tehát egyes versenyeinken jó a tömegrajt is. Itt ráadásul a mezőn percekig felfelé futók egymást valóban sokáig láthatták, ami egyesekben küzdelst,

másokban ellenérzést váltott ki. A rajt egyébként példásan szervezett és felépített volt, az indulás után az elegendő számú asztalnál leülve kényelmesen lehetett a pontok elosztását megbeszélni, berajzolni. Kivéve azoknak, akik mindezt megállás nélkül, menet közben tették meg, sok idővesztést megtagarítva, profi módon.

A hegyre felkaptatást követően hamarosan egy másik újtással találkoztunk. A rendezők reális veszélyét látták annak, hogy a pontbegyűjtő versenyszámban megvan a lehetőség a teljesen ész nélküli ragadásnak, ezért pillangó szakaszokat is a pályába illesztettek. Ezáltal az együtt haladók előbb utóbb szétváltak. Ez igaz. Mégsem hiszem, hogy ez valóban komoly veszély, hiszen mint minden ragadásnál, ha valaki mégis leszakad, akkor nehéz egyedül a helyzetazonosítás és a folytatás, a pontbegyűjtő esetében pedig a további begyűjtendő pontokat sem tudhatja, tehát óriási a kockázat.

A pillangó módszert a pályakitűzésben – az említett ragadások ellen – a skandinávok vezették be az egyéni versenyeken. Én híve vagyok az újtásoknak, a változatosságnak, de meg kell mondanom, hogy a pillangó – és bármelyik hozzá hasonló elágazó – módszert nem tartom a legjobb ötletnek. Egyrészt a fő célt a ragadás elleni fellépést nem szolgálja igazán, hiszen ilyenkor elég sűrűn indítják a futókat (itt pláne tömegrajttal), tehát ha szét is válik két addig egymás társaságát „élvező” résztvevő, a csomópontban újra találkozhatnak, vagy valaki más-sal összefuthatnak, tehát a ragadás folytatódhat. A másik súlyos gond a pillangókkal az, hogy nagyon korlátozza a pályakitűző lehetőségeit: a csomópontok körül sok rövid átmenetet kell kitűzni, nem vezetheti szabadon a pályát, és perzse szintén a csomópontok körül,

F21-ben a SPA nyerte a bajnokságot

túl sokszor kell azonos terepszakaszon futni.

Az viszont semmiképpen nem tagadható, hogy mindezen fent leírt tényezők következtében, és a kis területen tekergő pályák miatt sokan nyüzsögtünk egyszerre a terepen, ez bizony sokszor zavaró lehetett és ezzel nehezítette a tájékozódási feladatot. Nem lehetett tudni, hogy az én pontomra fut a másik vagy sem, érdemes volt fokozottan koncentrálni.

A versenyfeladatot olyan térképen kaptuk meg, amelyen hibát nem találtam, korrekt, jól helyesbített térképpel futottunk. A rövidebb pályák szinte végig a nyílt részen haladtak, ahol nem volt túl nehéz a tájékozódás, de figyelni kellett, nemcsak a pillangó vonalvezetése, és az egyénileg vállalt pontok kiválasztása miatt, hanem a nehezen látható apróbb tereptárgyak (gödrök, árkok, stb.) felismerése érdekében is. A hosszabb pályák elvezettek a Lajos forrás irányába a hegyre, itt már az útvonalválasztás is érdekesebb volt.

A cél kifejezetten látványos lett azzal, hogy a rét szélén patkó alakban körbefutottak a beérkezők, sokáig lehetett látni és biztatni

Az ifi fiúknál a TTE a bajnok

őket. Más versenyeken is érdemes ilyen befutót telepíteni.

Miután befutottunk, próbáltuk az eredményeket követni, de ez nem volt egyszerű, hiszen azt kellett tudni, hogy az egyes csapatoknak ki a harmadiknak befutó embere, aki az időeredményt adta. Végül itt is a szokásos nagy egyesületek végeztek az élen. Az évek óta egymás ellen csatázó PVSK és Tabáni Spartacus közül most az utóbbi szerzett 4 bajnoki címet, köztük az F21-t, míg a pécsiek 2-t. Természetesen mindkét gárda az utánpótlás kategóriákban is uralta a dobogókat. A DTC 3 bajnoki címe is elismerésre méltó, a felnőtt női címet ők szerezték meg. A szenioroknál a szentendrei HSE szokásos eredményessége most 3 bajnokságot jelentett, míg a többi kategóriában mindenütt más-más egyesület lett első.

Köszönjük a Tabáni Spartacusnak ezt a jól megrendezett versenyt. Remélem még sok ilyenben lesz részünk, a további versenyszámok létjogosultságáról pedig folytatódjon a vita, és meglátjuk melyik lesz népszerű.

Hegedűs Zoltán
Fotók: Máthé István
és Máthé Fanni

54. MECSEK KUPA ÉS 23. ALPOK-ADRIA KUPA

Előzmények: az IOF tavaly nyár végétől szorgalmazta az Izraelnek adott Ifi EB rendezési jogának visszavonását. Erről a tavalyi WOC-on tudomást szerezve beugróként jelentkeztünk a rendezésre. Végül hosszú vajúdas után Portugália kapta a rendezést. Az IFI EB eredeti időpontja is október volt. Tervünk az volt, hogy egy szervezéssel bonyolítjuk le az IFI EB-t, az Alpok-Adria kupát és a Mecsek kupát is, mindezt a WMOC 2011-re készült térképeken és terepeken. Az IOF egyeztetései el húzódtak. A számunkra nemleges döntés után már nem volt lehetőség a magyar Versenynaptár módosítására.

Utólag magunk meg vagyunk elégedve a 11 ország 58 klubjának 510 fős nevezésével, melyből 160 fő külföldi volt (finn, holland, horvát, német, norvég, olasz, osztrák, orosz, szerb, szlovén), benne a 9 AAC tartományi/megyei csapat.

A zsúfolt programot magunk találtuk ki, el kellett tehát bírunk. Mit is? A pénteki váltót, a szombat, vasárnapi egyéni versenyek mellett a szombat délután-

Ezt a pontot nehéz volt megközelíteni

ni Pécs Belvárosi fesztivált. Péccsett a fesztivál keretében délután 5-től először Trail-O futam, este fél 8-tól éjszakai sprintverseny és a kettő között Táncházt és Tésztaparty is volt. Negyed 10-kor a szombati WRE futam eredményhirdetése, majd a Trail-O, végül az éjszakai díjak átadása is megtörtént.

Az éjszakai pl. kerámia fülesbagoly volt a díj, de a váltón és

az egyéni is egyedi kerámiákat adtunk át.

Az Alpok-Adria kupa 23 éves történetében először, Szlovénia válogatottja nyert Horvátország és Baranya válogatottja előtt.. Zala megye 7., míg Somogy a 9. helyen zárt.

Az AA Cup miatt hazai viszonylatban átlagon felüli erős és népes volt az F/N21,18 és 35-ös mezőny. Ezt a hazai élmezőny különféle okok miatt nem

Kapitány (Boros Zoltán) nyilatkozik

A „kerekas kút” ismét befutópont volt

értékelte."Felmentést" kaphat a Svájcban ugyanekkor sikerrel szereplő, ma legjobb formában lévő 4 válogatott versenyző. Eredményeikről minden versenynap végén a honlapon adtunk tájékoztatást. Nagyon tetszett az igen ifjú női csapatunk győzelme az AA N21 váltón, Kovács Filoména, Szuromi Luca, Viniczai Csenge

A szimboltartó állvány

révén. Ők hárman Péley Dorkával és Viniczainé Kovács Ildikóval, Csillag Verával kiegészülve a női mezőny leg-eredményesebbjei lettek. Közülük ki kell emelni Péley Dorka szinte utánozhatatlan nagy sorozatát. Dorkát 2-3 hónap alatt nyáron orvosdoktorrá avatták, pár hét óta feleség

Turcsán Gábor oldalán és most pedig a korábbi serdülő Európa-bajnok pályafutása első WRE győzelmét aratta. Gratuláció! Ennyi volt október első hétvégéje Pécsen és Orfűn! Köszönjük a részvételt, és köszönöm annak a fáradhatatlan 40-60 tájfutónak és pontőrnek a segítségét is.

(kissendre)

A „stekk”

Őszi Boróka Kupa 2013. november 16-17.

www.astrois.hu/borokakupa

TÚL A HOMOKHÁTON...

Szeptember közepén került megrendezésre az utolsó idei tájkerékpáros OB Ásotthalmon a Maccabi egyesület szervezésében. A vasárnapi középtávú bajnokságot megelőzte egy szombati, szintén középtávú kupaverseny, amely mind bemelegítésnek, mind terepbemutatónak megfelelt. A terep már régóta ismert a tájfutók körében, az utóbbi években a Hungária Kupán és az Országos Diákolimpián tehettük tiszteletünket ezen a sűrű úthálózatos alföldi homokbuckás terepen. Sokan féltek attól, hogy a néhol erősen, néhol kevésbé homokos terepen nehéz lesz a tekerés, de a rendezők frappáns választ adtak a kétkedőknek. Olyanról már hallottam a pekingi olimpia kapcsán, hogy a rendezők a megnyitó ünnepség „megmentése” érdekében egyszerűen rakétákkal szétlőtték a készülődő esőfelhőket, de a Maccabisok még ezen is túltettek. Sikertett egy 3-4 napos esőzést időzíteniük közvetlenül a verseny elé, majd éppen a kellő időben, kb. 20 perccel a nullidő előtt megálljt parancsoltak a csapadéknak. Így gyakorlatilag alig lehetett érzé-

kelni a homok visszatartó erejét, bár az is igaz, hogy tekerhetőség szempontjából majdnem teljesen eltűntek az utak közötti különbségek, ami a sűrű úthálózat miatt eleve minimális útvonal-választási lehetőséget még jobban csök-

kentette, így elsősorban a fizikai felkészültség döntött a Mets Miki által kitűzött pályákon, bár a kis oldalösvényekre, nyiladékokra betett pontoknál nagyon figyelni kellett, hogy a versenyzők megtalálják a megfelelő bejáratot.

Ha most azt mondaná a szerkesztő, hogy már csak egy mondatot írhatok, akkor az biztos az lenne, hogy a Maccabi VAC tájfutó szakosztálya hírnevéhez méltón újból magas színvonalú rendezőnek bizonyult. Szuper volt a helyszínválasztás, már megérkezéskor látszódott, hogy ez a kis távolságok versenyé-

lesz, a versenyközpont, a rajt és cél, valamint a szállás minden egy helyen volt, egy középiskolai campuson, a legtávolabbi hely, ahova este az összeszokott tájbringás csapatnak el kellett zárándokolnia evés/ivás céljából, szóval az a panzió is mindössze 2,5 km-re volt. Minden felmerülő problémát, kérést nagyon rugalmasan, felkészülten és segítőkészen kezelte a rendezőgárda, és ha valaki mindkét nap dobogóra került, akkor a gazdag díjazás miatt gyakorlatilag visszanyerte a nevezési díjat és a szállásköltséget is.

Kicsit térjünk vissza 2012 nyarához, a veszprémi központú Tájkerékpár VB-hez, mert tulajdonképpen ott indult el az eseményeknek az a láncolata, amelynek vége az lett, hogy lapzártá előtt néhány nappal most itt ülök a gépem előtt és írom ezt a cikket.

A VB-ről készült videó összefoglalók és a helyszínen megtekintett váltóverseny hatására döntött úgy nagyobb fiam (továbbiakban Ágoston), hogy a tájfutásnak ezt a szakágát is ki szeretné próbálni. Bár egy kis idő eltelt, mire minden akadály elhárult egy versenyen való indulás előtt, (sikerült jó bringát vennie, lett kerékpártartónk, rá is értünk, éppen nincs gipszben a karja), de megérte várni, mert az idei Hungária Kupa kísérőversenyén, a Pannon MTBO-n végre ő is beleszagolhatott a tájbringaversenyek utánoszthatatlan hangulatába. Hála az ottani színvonalas pályáknak és rendezésnek (kösz Puffy és Ági) még jobban beleszeretett a tájbringába, így vállaltuk a kora reggeli felkelést és innen, Zalaegerszegről a 320 km-es utazást is, hogy idén még egy nagyobb versenyen kipróbálhassa tudását és felkészültségét. Akkor még nem sejtettem, hogy Paskuj Matyi engem, az eredetileg sofőr/menedzserszerepre készülő édesapát is beszervez a nyílt pálya teljesítésére, de bevallom őszintén nem bántam meg. A velem egy pályát tekerők legjobb idejétől jelentősen elmaradtam, de mindenkinek ajánlom ezt a szakágat, kicsit többet lehet ali-

bizni, mint a „rohanós” szakágban, ahol elég észrevehető, ha egy „alkata ellenére aktív tájfutó életet élő” versenyző belesétál a pályába. Ágoston fiam is elégedett volt a bajnoki ezüstéremmel, és hogy nem áll messze a tájbringa a tájfutástól, az is bizonyítja, hogy hét nappal a szentendrei Pontbegyűjtő CSB után ő és Magyar Milán is újból felállhatott a dobogó második illetve első fokára, csak most a csapattársak nélkül.

Üde színfoltja volt még a versenynek, hogy 100 felett volt a résztvevők száma, köszönhetően annak, hogy a békési Csipa Szabadidő Egyesület nevelői és edzői mintegy 50 fiatalot hoztak el Ásotthalomra. Bár az első napon sokan értékelhető eredmény nélkül fejezték be a tekerést, mert többüknek nem volt még tájékozási gyakorlatuk, a második napon már sokkal jobban teljesítettek a srácok és a lányok. Reméljük, nagy élmény volt nekik ez a 2 napos kirándulás és sokukat sikerül megtartani a jövőben is a tájékozási sportoknak.

És akkor az eredményekről. A szombati Maccabi Kupán a férfi király kategóriában „óriási” meglepetésre Tamás Tibor – DTC győzedelmeskedett. A meglepetés számára is óriási volt, hiszen eredetileg F40-be nevezett és ő azt is hitte, hogy azon a pályán ment végig, de egy apró félreértés miatt a rajtban F21-es térképet nyomtak a kezébe a rendezők. Lehet, hogy ezt hívják „rajt-cél győzelemnek”? A női elitben Füzy Anna diadalmaskodott.

A vasárnapi Középtávú OB-n a következő versenyzők nyakába akasztották az aranyérmeket a bajnoki kategóriákban:

F14	Weiler Vince	SPA
F15-17	Magyar Milán	DTC
F21	Bedő Csaba	BSC
F40	Nagy András	DTC
F50	Jankó Tamás	HSE
N14	Tamás Bianka	DTC
N15-17	Nagy Csenge Olga	CSP
N21	Füzy Anna	OSC

A 2013. évi tájkerékpáros bajnoki pontversenyt szoros versenyben a DTC nyerte az OSC előtt (76 ill. 70 pont), a harmadik helyen a BSC végzett 34 ponttal.

Fekete Gábor ZTC

LESZÁMOLÁS A FEKETE ZSÁKOKKAL

avagy a hatékony szelektív hulladékgyűjtés titka

Le kell számolnunk a hagyományos szemetes-zsákokkal! Ezek a Fekete Zsákok olyan sokáig uralták a tájfutóversenyeken a szemetgyűjtés terepét, hogy szinte automatikusan újra megjelennek, hacsak nem lépünk fel tudatosan ellenük. Ahol megjelennek, mindent begyűjtenek: műanyaghulladékokat, ételmaradékokat, sörös dobozt és egyéb szemeteket vegyesen. Nem is csoda, hiszen megszoktuk, hogy a Fekete Zsák kommunális hulladékgyűjtő; a tudat alatt rögzült információ pedig szívósan tartja magát. Ezen kívül egy Fekete Zsákba nem lehet belelátni, ezért ha éppen kizárólag műanyag is lenne benne, akkor is gondolhatja az óvatlan versenyző, hogy bármit bele szabad dobni. Ráadásul egy Fekete Zsákhoz nehéz minden irányból jól látható jelet vagy feliratot rögzíteni, így a kudarc szinte garantált. A Fekete Zsákok ezért a hatékony szelektív hulladékgyűjtés legnagyobb ellenségei. Kimondhatjuk a tájfutóversenyek szelektív gyűjtésének első főtételét:

Hasonló kinézetű műanyagzsákokkal – teljesen egyértelmű, minden szemet kiszűrő, minden szögből eltéveszthetetlen jelölés vagy felirat hiányában – nem fog jól működni a szelektív hulladékgyűjtés.

Ezt láhattuk már rengeteg versenyen a múltban; de sajnos a tétel az idei versenyek egy részén ismét bizonyítást nyert. Ne bizonyítsuk be újra és újra! Lépünk tovább és használjunk jobban működő megoldásokat! Vannak ilyenek, és nem is igényelnek túl nagy erőfeszítést.

Mit kell csinálni?

1 Egyetlen központi helyen kell gyűjteni a hulladékot. Így nem kell több helyen szelektív gyűjtőpontot kiépíteni, és nem kell attól tartani, hogy a máshol kihelyezett nem szelektív gyűjtők – a Fekete Zsákok – elrontják a rendszer hatékonyságát. Amennyiben van meleg ételt adó büfé, ahol erősen szennyezett, külön nem gyűjthető műanyag-

Jól kialakított műanyaggyűjtők és az elrettentő példa: a Fekete Zsákok

PAX

a MOM kupa apropóján

hulladék keletkezik, akkor itt érdemes még egy kommunális gyűjtőt létesíteni. Ilyenkor jól látható módon jelöljük meg ezt a gyűjtőt, hogy valóban csak a büfé hulladéka kerüljön ide. Ezt megtehetjük például egy nagy és a megközelítés irányából eltéveszthetetlen táblával, melyen az áll, hogy: CSAK SZENNYEZETT MŰANYAG (+ az újrahasznosítás jele áthúzva). Ha nem akarunk túl sok táblát készíteni, akkor érdemes olyan helyre tenni a gyűjtőt, hogy mindenki egy irányból közelítse meg – így egyetlen tábla is elég lehet.

2A központi szelektív gyűjtőhelyen eltérő megjelenésű (esetleg eltéveszthetetlen módon megjelölt) gyűjtőket kell használni.

A műanyagnak – ami jellemzően a legfontosabb frakció – megfelel egy kis kerítéssel körülkerített rész, ahova jól látható módon bedobtunk néhány palackot, ha palackos frissítő volt, vagy beleállítottunk néhány karót, amire lefordítva főlöszögelünk egy-egy poharat, ha poharas frissítő volt. A kerítés ideális anyaga a csirkeháló (bármelyik gazdaboltban kapható!), de másfajta háló, vagy szélcsend esetén akár néhány kordon is megteszi. A gyűjtőre érdemes pár MŰANYAG feliratot tenni. Ahogy a mellékelt képek is sejtetik, a tökéletes megoldás egyszerűbb lehet, mint megtelt Fekete Zsákok mellől szedegetni a kicsorduló szemetet.

Ha van dobozos sör a büfében, akkor egy rögzített láda a műanyag hely mellett teljesen jó lehet az alumíniumnak, ha előre beleteszünk pár dobozt és van egy jó táblánk is.

Mivel a verseny napján rengeteg a tennivaló, előre gondoskodni kell a gyűjtők kialakításához szükséges eszközökről.

3Hogy mindez megvalósuljon, kell egy rendező, aki felelős a megfelelő gyűjtők kialakításáért és kezdetben – ameddig nem válik megszokottá a dolog – kicsit odafigyel a rendszer működésére is. Ennyi! Nem olyan nehéz! És jó lesz tőle a szelektív gyűjtés. Így elkerülhetjük a fölösleges környezetszennyezést (egy néhány másodperces ivásért legyártott pohár sok-sok évtizedes tárolását, majd anyagának környezetbe jutását), a fölösleges munkát (mely során a lelkiismeretes rendezők a verseny után szétválogatják a szemetet) és a fölösleges kiadást (amit a nem szelektíven gyűjtött hulladék elhelyezése jelenthet). Léphetünk egyet, hogy a „Zöld Sport” valóban zöld legyen.

Antal Miklós

MTFSZ Terephasználati és Környezetvédelmi Bizottság

A szeptemberi MOM kupa térképe a Dél-Budai kopárok egy Arészének területéről készült. A terület nevezetessége a PAX feliratot mintázó erdősítés. Szó esett arról, hogy vajon mi a története ennek az M7-es autópályáról néhány éve még látható érdekességnek. Történetét Barátossy Gábor erdőmérnök kollégám és évfolyamtársam első forrásként mesélte el, mivel ő volt, aki a PAX feliratú erdősítést megtervezte és kivitelezte. 1969 júniusában az Országos Erdészeti Egyesület zöldövezeti fásítási terv készítésére irt ki pályázatot. A pályázat célja az Érd-Sóskút-Tárnok községhatárokon fekvő mintegy 1000 hektáros Dél-Budai kopárok fásítása volt. Ez a terület az akkori Budavideki Állami Erdő-és Vadgazdaság Budakeszi Erdészetének területéhez tartozott. A pályázat kiterjedt a közjóléti feladatokra is. Mészöly Győző – aki a pályázat kiírásában tevékenykedett – ötlete volt a PAX létrehozása úgy, hogy azt az M7-es autópályáról látni lehessen. (Mészöly Győző elévülhetetlen érdemeit szeretett a hazai közjóléti erdőgazdálkodás fejlesztésében, a parkerdőhálózat létrehozásában. Emlékköve Dobogókőn a Turistaház előtti parkban található). Az ötlet eredete (mármost hogy erdősítéssel írjunk hegyoldalakra) a Trianon utáni időkből származik, amikor a Mátrában egy „Nem nem soha” feliratot hoztak erdősítéssel létre.

A kivitelezésére 1970 tavaszán került sor. A tervezés után a Budakeszi Erdészet kezdte meg a talajelőkészítési munkákat, majd ezt követően főként érdei iskolások ültették el a fekete-fenyő csemetékét, 70 méteres betűkkel írva ki a PAX feliratot a kopár hegyoldalra. Érdekesség és a korra jellemző, hogy amikor a traktoros elkezdte az X betű területének felszántását, a Budai Járás Pártbizottsága azonnal kérte a munkák leállítását, mondván, hogy egy horogkeresztet szánt egy traktoros a területen.

A PAX elkészült, de sajnos mára csak nyomokban van meg. A fekete-fenyőt megviselte a tartós szárazság, valamint az ezzel járó betegségek (lásd példaként meg a Budaörsi kopárokat). A gyeppürrózsával betelepített kerete viszont vitében állja az idők viharát. Az autópályáról már a nyomok sem látszanak, mivel a pályát szegélyező nyárfák megnöttek és eltakarják.

Lejegyezte: Gerely Ferenc

funkwerk)))
Magyarország

:www.funkwerk-mo.hu

multiNavigator.hu

terephazsinalati-kornyezetvedelmi-bizottsag

EGYESÜLETI KEDVEZMÉNYEK!

Tájékoztató 2013. 5. szám **17**

SZOMSZÉDOLÁS KELETEN

Az, aki a történelmi Magyarország területét tájfutva szeretné bejárni, mindegyik utódállamban talál érdekes versenyeket. Ezúttal keletre vettük az irányt.

Ungváron az 1963-as első szovjet tájékoztatósi futó bajnokság 50. évfordulóján (Tájékoztató 09/6, 24–25. oldal) egy hosszú nevű versenyt rendeztek (röviden Druzsba, azaz Barátság kupa), amelyre külföldieket is meghívtak. Mivel erre felé még nem versenyeztünk, beiktattunk hát egy felfedező utat. Kis csapatunk egy majdnem VB-indulóból (Aletta nővérem csak számítási „hiba” miatt maradt itthon 1966-ban), egy (remélhetőleg) majdnem VB versenyzőből (Dorka unokahúgom) és a sofőrből (én) állt. Mivel különösebb sikereket nem értünk el, a továbbiakban maradtunk az általános tanulságok ismertetésénél.

A meglepetések sora már itthon kezdődött: A jó angolságú, pontos értesítőn látszott, hogy nem tájfutó fordította, de mindent megtudtunk és a szervezésben csak egy baki volt: vasárnap egy kb. 10 autónyi parkolóba irányították a teljes mezőnyt, ami okozott némi fennakadást, míg aztán szétszéledtünk a környező utcákba (irányítás „természetszerűen” nem volt). Viszont a honlapon nem találtuk a rajtlistát, amit azzal tetéztünk, hogy a helyszínen is mindig csak az aznapi (!) rajtidőket árulták el, a másnapit kérdésre sem. A harmadik furcsaság pedig az volt, hogy a határtól 27 km-re levő versenyre mindössze egy autónyi diósgyőri fiatal nevezett hazánkból (rajtunk kívül).

A Tisza hídjához érve retróhangulat fogott el: külön útlevel- és vámvizsgálat mindkét országban, kérdőívekkel stb! Ilyet (szerencsére) vagy 20 éve nem

látunk (és nem is élveztük túlságosan, különösen visszafelé a 80 perces ügyintézés). Ungváron a főútvonalról letérve kátyúkkal bőven ellátott, jórészt burkolatlan mellékutak fogadtak és sokszor a jó tíz évvel ezelőtti romániai emlékek tolakodtak elő. Az étteremben, ahol egybként nagyon kedvesek voltak, étlap nélkül kellett rendelni és elfelejtettek (!) szólni, hogy az egyik ételt nem tudják kihozni, úgyhogy egyikünk egyszerűen éhen maradt, őt a szomszédos bolt gazdag tengeri herkentyű kínálatából kárpóoltuk.

Szállásunk a város legnagyobb szállodájában volt, az olcsó szobák a 10. emeleten voltak, ahol folytatódott a retró: bár a szintenkénti „gyévuska” (a rendre felvigyázó nőszemély) már megszűnt, de a pultja még megvolt. A reggelit az egynyelvű (ukrán) étlapról választhattuk, a kiadagolt kenyeret némi könyörgésre két szelettel megtoldották. A meleg vízre kb. 20 percet kellett várni a fürdőszobában (a víz folytatásával) és ugyanolyan csomagolt szappant adtak, mint valaha. A szállodában gyakorlatilag nem beszéltek angolul (mint ahogy azok a rendezők sem, akikkel mi találkoztunk), úgyhogy valaha (sem) volt orosz tudásom romjainak kommunikáltunk. A szállóban egy szál prospektus se volt a városról (és másról se), térképről nem is beszélve, szerencsére mi vittük magunkkal a DiMap nagyon jó térképeit és útikönyvet is.

Hogy a versenyről is essék némi szó: a rajttól a célig egy átlag verseny zajlott, az erdei verse-

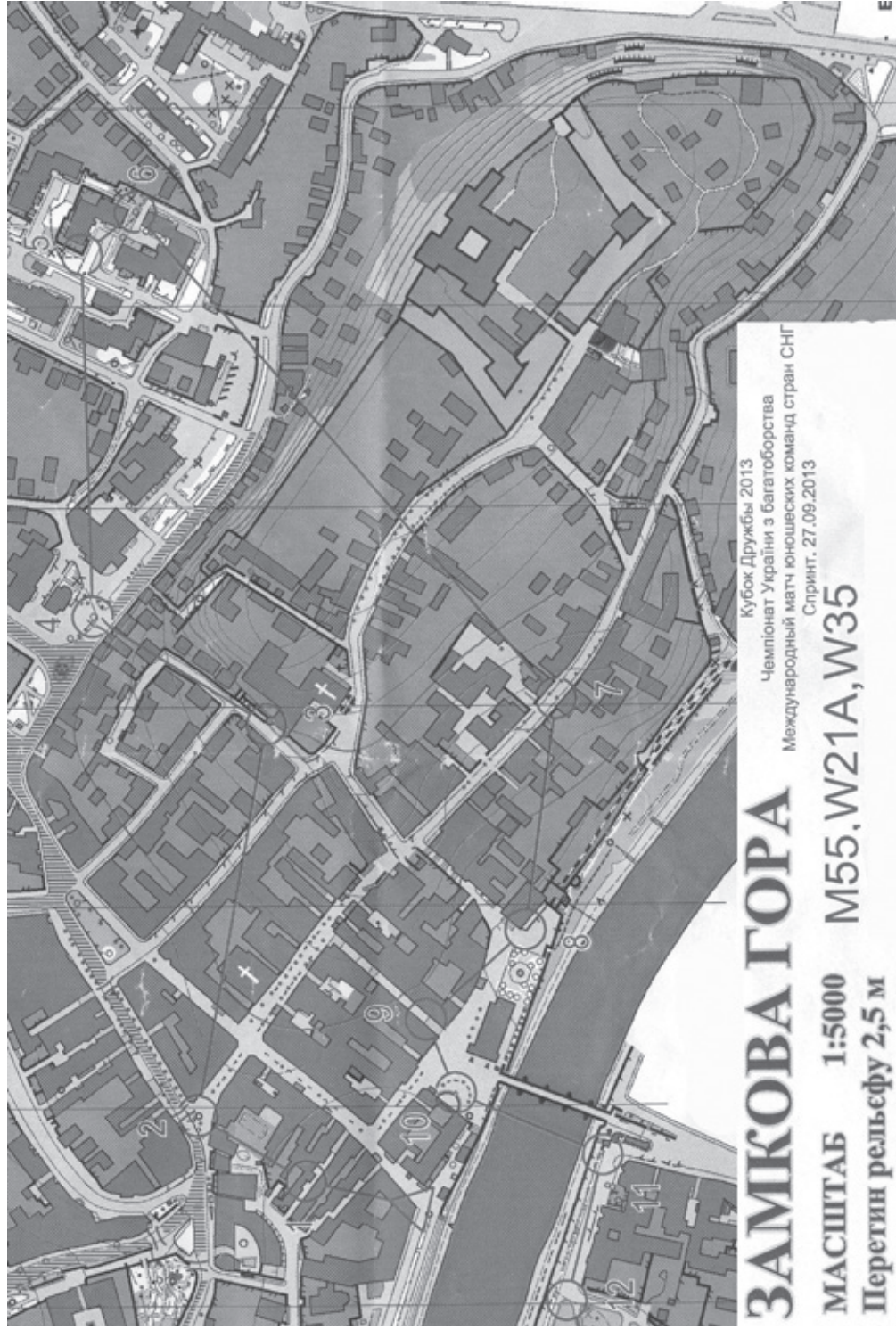
nyek térképe jó régi volt (1987 és 1998), persze igazgatták az idén, de a hosszútávú futam térképének domborzata igencsak hagyott kívánnivalót maga után. A senior pályák élvezetesebbek voltak, a városi sprint, amelyiknek a térképe is elég új volt, kifejezetten tetszett. A túlóldalon látható térképen különösen a 6–7-es átmenetet ajánlom figyelemre. Érdekes újítás, hogy a rajtokba nem vitt szalagozás, hanem a bemelegítő térkép alapján kellett odatalálni. Némi nehézséget okozott, hogy ezeket a térképecskéket szintén nem adták ki előre, a helyszínen viszont nem jutott mindenkinek, de azért valahogy odataláltunk.

A rajtóra egyik nap egy perccel többet mutatott a szükségesnél, úgyhogy ukrán/országi nyelven bementek az időt, de sajnos Dorkának nem tanítottuk meg a számokat, ezért egy perccel később indult, a rajtszemélyzetnek eszébe sem jutott a kordonban egyelőre tessek elni. Dorka nem élvezte annyira a versenyt, mint mi, amibe a fenti afféron kívül az is belejátszott, hogy az ő pályái nagyon egyszerűek voltak, ráadásul nem vettük észre, hogy 15 éves korig évenként vannak kategóriák, így 14-be neveztük 13 helyett, ahol sokkal jobb eredményt ért volna el (a pályák azonosak voltak). Ráadásul az éttermi baleset is vele esett meg.

A részletes eredményekről (szerencsére) nem tudok beszámolni, mivel a verseny honlapjára nem került fel semmi az értesítő közzététele óta.

Összességében jól éreztük magunkat, Ungváron és Munkácsra is nagyon szép a vár és a belvárosok is gondosan fel vannak újítva. Kalandvagyóknak remek úti cél!

Hegedűs Ábel

Кубок Дружбы 2013
Чемпіонат України з багатоборства
Міжнародний матч юніорських команд стран СНГ
Спринг. 27.09.2013

ЗАМКОВА ГОРА

МАСШТАБ 1:5000

Перегин рельєфу 2,5 м

М55, W21A, W35

SZEPTEMBERI ELNÖKSÉGI ÜLÉS

■ A nyári sportdiplomáciai történekekről szóló beszámolóval kezdődött az ülés. Erről már részletesen beszámoltunk, a cikkhez képest új információ, hogy 2015-ben Horvátországban lesz a Trail-O VB.

■ Magyar vonatkozású hír, hogy a 2016-os Junior Világbajnokság rendezésére szóló Kecskemét központú pályázat nem lett sikeres a svájciakkal szemben, miután a svájciak ingyenes nevezési díjat ajánlottak fel. Kérdés, hogy 2017-re ugyanezt a pályázatot beadja-e az MTF SZ.

■ Új információ, hogy a Magyar Egyetemi és Főiskolák Sportszövetség vezetése még tavasszal megkereste az MTF SZ-t, hogy Tájfutó Főiskolák VB-t rendeznének Miskolcon 2016-ban. A Junior VB-ről szóló negatív döntés megszületése után elkészült a pályázat, amiről a döntést idén november 10-re ígérték.

■ A tájkerékpáros szakág újabb felnőtt VB szervezésére pályázna, de 2017-re (amit 2014-ben bírálnak el) már három erős aspiráns is van (Svédország, Finnország, Litvánia), így jövőre még nem adnák be a pályázatot. Viszont látszik esély ugyanebben az évben egy Európa-bajnokság rendezési jogának elnyerésére.

■ A napirendi pont végén az elnökség köszönetet mondott az IOF-ben hazánkat képviselő Zentai Lászlónak (elnökségi tag), Tóth Sándornak (MTBO bizottság vezetője) és Less Áronnak (gyalogos bizottság tagja).

■ Aelnökök beszámolója következett a Sportágfejlesztési Terv időarányos végrehajtásáról saját területükön. Mihácz Zoltán az országos versenybírói továbbképzés újraindítását, a bajnoki rendszer átalakítását és a bajnoki pontverseny rendszerének konszenzusos elfogadását tekinti sikernek, fejlesztendő területnek pedig a Térképbizottság munkáját, a rangsorpont-számítás folyamatos működését és az engedélyeztetési folyamatok megkönnyítését.

■ Kovács Balázs sikernek tartja a sportágfejlesztés területén az edzők, utánpótlás versenyzők és a rajthozállások számának növekedését, problémának a felnőtt versenyzők számának fogyását, a régi és új edzők közötti ellentét meglétét és az edzőképzés színvonalát. Marketing területen a szakmai napok, a versenyértékelési rendszer, a Hungária kupa egységes honlapja, a szlogen és a hozzá kapcsolódó kampányok a pozitívumok, a lobbytevékenység, a külső

források bevonása és az internetes kommunikáció a külsősök felé a fejlesztendő területek. IT vonalon a fejlesztések (ENTRY, rangsorpont, honlap) sikeresek, ám a továbblépéshez limitált a humán erőforrás (gyakorlatilag a bizottság tagjaira korlátozódik).

■ Zsigmond Tibor első helyen szintén az edzőképzést említette, mint fejlesztendő területet, ennek az élére szerinte az edzőbizottságnak kellene állnia. A válogatott produkál egy jó átlagot minden korosztályban, kiemelkedő eredményeket csak a kivételes tehetségek hoznak. Abszolút negatívum a csonka női csapat kiállítása a felnőtt világbajnokságon, aminek hosszú távon az új kvalifikációs rendszer miatt hátrányos következményei lehetnek. Az új összetételű élversenyzői bizottsággal kapcsolatban hangot adott pozitív reményeinek. A nemzetközi kapcsolatok terén vannak előrelépések a szomszéd országokkal közös bajnokságok rendezésében, de egyelőre csak a szakágakban. A naptárbizottság működését stabilnak tartja. Fontosnak tartja, hogy az MTF SZ a jövőben is pályázzon világversenyek rendezésére.

■ Mets Miklós a tájkerékpár szakágnál a hazai VB után egy csendesebb évet lát, a sítájfutás és a Trail-O pedig nagyjából szinten tartja magát, azaz versenyeket rendeznek és igyekeznek részt venni a világversenyeken. Nem sikertörténet a szenior bizottságé, ahol Bacso Piroska lemondása óta nem sikerült bizottságvezetőt találni és újjáalakítani a testületet.

■ Less Áron folytatta a költségvetés első félévi végrehajtásával.

Fontosabb eltérések a tervezethez képest:

■ Világjátékok részvétel állami támogatása 2,5 millió helyett 4 millió Ft lett;

■ működési pályázati bevételek elmaradnak a tervezettől 800e Ft-al;

■ A Honvédelmi Minisztériummal kötendő szerződés csúszása miatt 1 millió Ft hiány várható az egyéb támogatások terén.

A költségvetés megváltoztatása nem szükséges, a kiadások esszerű visszafogásával az egyenleg tartható.

■ Molnár Péter tartott rövid beszámolót az idei Hungária kupa megrendezéséről. Ismertette a szervezőmunka folyamatát a helyszínek kiválasztásától egészen a helyszíni lebonyolításig. A versenynek pozitív volt a visszhangja a résztvevők körében. 30 ország 180 klubjának 1746 versenyzője vett részt a versenyen, a harmadik napi 1540 befutóval a kétezres évek legnépesebb Hungária kupája volt az idei. Külön öröm, hogy az indulók 30%-a külföldről érkezett.

■ Szünet után az ifjúsági szövetségi kapitány javaslata került sorra az Ifjúsági Európa-bajnokságra utazó csapatra. Az elnökség elfogadta az előterjesztést, így az alábbi csapat utazhat:

N16: Viniczai Csenge (PVS), Szuromi Hanga (PVS), Pataki Réka Dalida (PVS), Gera Krisztina (SZV);

N18: Szuromi Luca (PVS), Weiler Virág (SPA), Faggyas Réka (TTE), Liszka Eszter (SPA);

F16: Dalos Máté (TTE), Mészáros Máttyás (DTC), Zacher Márton (SPA), Szűcs Botond (DTC);

F18: Jenes Soma (MOM), Kovács Bertalan (PVS), Miavec Balázs (MOM), Tóth Adrián (TTE). Rácz Sándor (SZV) nem utazó tartalék. Csapatvezetők: Kovács Zoltán (SIR) és Viniczai Ferenc (PVS).

■ Paskuj Máttyás következett az MTF SZ Szponzorációs Stratégiájával. A beterveztett anyag vázlat jellegű, ennek tárgyalása után a következő ülésre készül majd a konkrét akcióterv. Az elnökség áttekintette az anyagot, a következő ülésig még e-mailben tárgyal róla, és novemberben megpróbálja véglegesíteni a stratégiát.

■ Az egyebek között az elnökség elfogadta az eredményességi alapú utánpótlás edzői pályázat felhívását. A Sportágfejlesztési és Ifjúsági Bizottság és az Élősport- és Edzőbizottság a világversenyekeken (Junior VB, Ifi EB) és a magyar bajnokságokon elért eredmények alapján osztja szét a támogatásokat. A pályázat keretösszege 1,5 millió Ft, a megkapható maximum összeg 250.000 Ft. A beadási határidő október 15., elbírálás az utolsó OB után.

■ Kovács Gábor vette át a szót a Terephasználati és Környezetvédelmi Bizottság vezetőjeként. A bizottság által felkért Siegler Konrád által vezetett ügyvédi iroda összeállított egy anyagot a terepengedélyeztetési problémákhoz kapcsolódó eljárások jogi részéről. Erősen jogi-szakmai szöveg, viszont nagyon alapos, és sok minden kiderül belőle, hamarosan felkerül a honlapra.

■ Mihácz Zoltán a Versenybizottság vezetőjeként számolt be a 2013-as rangsoroló versenyek adminisztrációs fegyelméről. Eszerint javuló a tendencia, de még mindig vannak elmaradások.

■ A Versenyszabályzat értelmében az alábbi szankciókat fogadta el az elnökség a KAL, HOD, SAS, NYK, SMA, STE, Vas MTF SZ, VBT, ZTC esetében:

■ A versenyt követő évadban (2014.) nem rendezhetnek országos rangsoroló versenyt. Regionális rangsoroló versenyt is csak abban az esetben rendezhet, ha a jövődöbeli verseny elnöke vagy elnökhelyettese részt vesz az éves versenybírói továbbképzésen.

■ A versenyt követő évad végéig nem vehetnek részt az MTF SZ által kiírt versenyrendezésről szóló pályázaton.

■ A Kalocsai SE az egy nap csúszás miatt nem veszíti el a 2014-es ROB rendezési jogát, ha a jövődöbeli verseny elnöke vagy elnökhelyettese részt vesz az éves versenybírói továbbképzésen. (mtfsz.hu)

PÁLYÁZATOK

Az MTF SZ Naptárbizottsága pályázatot ír ki a 2016. évi Hungária kupa illetve a 2015. évi országos bajnokságok, Országos Diákolimpia, kiemelt rangsoroló versenyek és világranglista futamok rendezésére.

A pályázati adatlap letölthető innen:

2015: http://mtfsz.hu/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=641&Itemid=547

Hungária 2016: http://mtfsz.hu/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=642&Itemid=547

A pályázatok beadási határideje:

■ 2016. évi Hungária kupa: 2013. október 31. (elbírálás az elnökség által a novemberi ülésen)

■ 2015. évi OB-k és Országos Diákolimpia: 2013. október 31. (elbírálás a bizottság által november 15-ig)

■ 2015. évi kiemelt rangsorolók és világranglista futamok: 2013. november 30. (elbírálás a bizottság által december 15-ig) A pályázatokat a peter@veszcart.hu címre kell küldeni. **Molnár Péter**
Naptárbizottság

Terepengedélyeztetés 2014

Folyamatban van az az eljárás, miszerint a Magyar Tájékoztató Futó Szövetség a 2014. évre megpróbálja az országos versenynaptárban szereplő versenyeket közvetlenül az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőséggel egyeztetni, engedélyeztetni.

Engedélyeztetési kisokos

Az MTF SZ Terephasználati és Környezetvédelmi Bizottsága felkérte az MTF SZ számára pro bono tevékenykedő Siegler Ügyvédi Irodát, hogy készítsen egy anyagot a tagszervezeteknek, amely segítséget nyújt nekik a Natura 2000 területeken rendezendő versenyek engedélyezési eljárásának lebonyolításában. Magyarország erdővel borított területének nagy része Natura 2000 besorolású, a tájfutók számára értékes terpek pedig szinte mind, így a kérdés kiemelt fontosságú a jövőbeni versenyek szempontjából.

Az elkészült dokumentum szigorúan jogi oldalról közelíti a témát, emiatt elég szikár olvasmány, viszont végigköveti az engedélyezési folyamatot az engedélyeztetési kötelezettség, az eljáró hatóságok, a tartalmi követelmények, az igazgatási díjak, az eljárási határidők, a határozat tartalma, a fellebbezés szabályai, a bírságok és a polgárjogi felelősség témakörei szerint. Az anyag elérhető az MTF SZ honlapján a Dokumentumok-Szövetség-Egyéb között. (mtfsz.hu)

A Natura 2000 területek elhelyezkedését ábrázoló térkép megtekinthető: <http://natura2000.eea.europa.eu/#>

VARADIUM NYÁRI TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ FESZTIVÁL

Jövőre Hegyközszentmiklós fogadja a fesztivál résztvevőit

Kókuszdíós erdőben futhatnak, termálfürdőben pihenhettek

Romániában jó néhány éve a Nagyváradról Magyarországra áttelepült Bodó László (ma a szegedi Bokorugrók versenyzője) kezdeményezésére indult útjára a Varadium nevet felvett nyári tájékozdási futó fesztivál. A rendezvény legfőbb célja, hogy legalább évi egy alkalommal összehozza az időközben több országba is elkerült hazai (romániai) tájékozdási futókat és mindenki mászt egy baráti csevegésre, versengésre. Idén a résztvevők a Nagyszalonta környékén lévő Görbeden, illetve a tenkei erdőben három különféle formát kínáló, egyéni pontbegyűjtő, normáltávú és egy páros viadalon küzdöttek meg egymással.

Ezt a nagyszabású sportági fesztivál szervezését és lebonyolítását pár éve átvette a serdülő korában román bajnokságot is nyert, jelenleg Bécsben élő, már szenior korú versenyző, térkép helyesbítő Perje Csaba Oskar, a madarász diák tájékozdási futó sport elindítója. Irányításával kétségtelenül nagyobb lendületet vett az esemény.

Egy (hamis) ültetett kókuszdíós területrezen is futhatnak majd a versenyzők

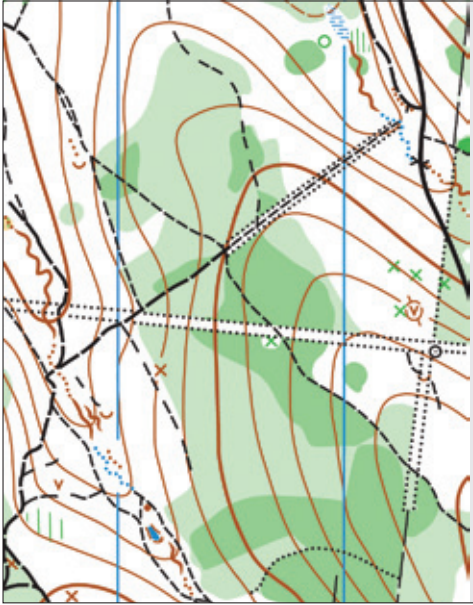

A közelmúltban Cz. Zentai József, Székely Zoltán és Perje Csaba Oskar Nagyvárádon, a Nostalgia presszóban a fesztivál előkészületi munkáiról tartott egyeztetést

A sportági rendezvényt jövőre július 4-6. között fogják lebonyolítani a magyar határhoz igen közeli (20 km) Székelyhidon (Sauceni), illetve az egész rendezvénynek otthont adó szomszédos Hegyközszentmiklóson (Sinnicolaude de Munte), ahol a lakosság legalább 85 százalékáa magyar. A verseny központja a hegyközszentmiklósi termálfürdőben lesz.

Mint azt Perje Csabától, a fesztivál főszervezőjétől megtudtuk, a strandot üzemeltető református egyház vezetőjével, Árus László Csongor tiszteletes úrral már megszületett az előzetes megállapodás a terület igénybevételeéről. Itt lesznek elszállásolva, és itt kapnak a versenyzésen túlmenően különféle programokat a versenyzők. Lesz tábornút, borkóstolás, közös ebéd, disco és vidám vetélkedő is. Az idei rendezvényt ellentétben, jövőre némi újdonság lesz a lebonyolításban. Mindhárom megmérettetésre új térképek készülnek! A terepi munkálatokat a Magyarországról érkezett Cz. Zentai József, az úthálózatot GPS készülékkel Perje Csaba készíti el. Két terület egyébként még teljesen ismeretlen lesz a tájékozdási futók számára.

Romániában háromnegyed évvel a rendezvény időpontja előtt a normáltávú helyet adó szentjohbi erdő térképe már elkészült. Ugyancsak előrehaladt a Székelyhid (Sauceni) hamis kókuszdíós-gesztenyészársfás erdőterület terepi munkálata. A harmadik térkép, alap hiánya miatt tavaszra tolódik, ez a hegyközszentmiklósi strand és közvetlen környékét fogja ábrázolni. A fentiekből is adódik, hogy most egy sprinttávú versengést is a programba fognak iktatni.

A szentjombi erdő egy részlete

Természetesen jövőre sem marad el a Magyarországon élő Székely Zoltán (tanár úr) által lebonyolítandó igen népszerű gyermekverseny. A tervezett versenyrendezésében olyan nevek kapnak helyet, mint id. Barkász Dániel (Arad), Székely Zoltán (Budapest), Tőkés Zoltán, Enyedi András (Kolozsvár), Balaskó László, Göcz Lajos (Nagyvárad) és Fehérvári Péter (Salgótarján). Az ellenőrző bírói teendőket a pásztói Cz. Zentai József fogja ellátni. A versenyenkénti díjazás a támogatók révén ismét gazdag, – kupa, érem, oklevél és egyéb tárgyjutalom – lesz. A szokásos tombolán jövőre egy márkás digitális fényképezőgéppel lesz gazdagabb a szerencsés nyertes.

És talán ami a legfontosabb, a fesztivál tájékozdási futóversenyein való rajthozállás ingyenes!

A szervezők ezúton tisztelettel meghívják egy baráti versengésre, baráti találkozóra a magyar klubok versenyzőit.

Találkozunk 2014. július első hetében Hegyközszentmiklóson.

A szervezők a nyári rendezvény iránt érdeklőknek az alábbi linkek megtekintését is ajánlják: <http://www.erdeiyutazas.hu/magyar/telepules/szentjobb-1928> illetve <http://termalstrand.ro/>

Popey

Kedves Versenyrendezők, Edzők!

Tájékoztatlak benneteket, hogy korlátlan mennyiségben rendelkezem

Pretex 100 g-os és Pretex 120 g-os vízálló, nehezen szakadó térkép papírral.

Színes lézer nyomtatóval nagyon szép térképeket lehet nyomtatni, kiváltva a térkép laminálást és a térkép zacskót. Digitális géppel és offset géppel is nyomtatható.

Minden érdeklődőnek adok mintát, műleírást. Mivel ezen túl akár 10-20 db-hoz is hozzá juthattok, remélem a térkép használat terén egy új korszak kezdődik.

Méretük: 215x305 mm, 430x305 mm, 430x610 mm

A 215x305 mm méret ára: 100 g-os 23 Ft+ÁFA; 120 g-os 28 Ft+ÁFA

PRETEX
TÉRKEP PAPIR

MEZ FELIRATOZÁS - PÓLÓ EMBLÉMÁZÁS
RAJTSZÁMOK - KORDONSZALAG - MOLINÓ/PONYVA
ÉREM - ÉREMSZALAG - NYAK SZALAG

GRAFFIC-COM^{BT}
SPORT – DEKOR – AJÁNDÉK

sportesgrafika.com mathepista@gmail.com 06-20/9573-165

multiNavigator.hu
terepjárás - outdoor - navigáció

**EGYEDI AKCIÓK,
ÁLLANDÓ KEDVEZMÉNYEK!**

A VILÁG KUPA UTOLSÓ KÖRE

Szenzációs negyedik hely a sprint váltó versenyen

A svájci Badenben rendezték a Világ kupa zárókörét.

A program egy sprint váltóból (a jövő évi világbajnokságon először szereplő szám főpróbája), egy középtávú és egy sprint futamból állt. A versenyen mutatkozott be a Sportident érintés nélküli rendszere, az Air+.

Az eseményen háromtagú magyar csapat vett részt: Szerencsi Ildikó, Baumholczer Máté és Lenkei Zsolt. Eredetileg Gyurkó Fannival négyen lettek volna, hogy a váltón kiállhasanak, de Fanni világbajnokságon szerzett sérüléséről kiderült, hogy porcleválás, szeptemberben megműtötték, és jelenleg még lábadozik.

A váltót a dánok nyerték Emma Klingenberg remeklésének köszönhetően az utolsó pozícióban. Másodikak a norvégok lettek, a harmadik helyre a hazaiak egyik váltója futott be. A francia Léa Vercellotti-val kiegészült magyar csapat a fantasztikus negyedik helyet szerezte meg úgy, hogy csak két másodperccel maradt le a dobogóról. A három, az elit tájfutástól ezen a hétvégén búcsúzó világbajnokkal (Simone Niggli, Matthias Merz és Matthias Müller - újabb nevén Leonhardt) felálló váltó csak a nyolcadik lett. Nagy volt a várakozás, elsősorban az idei Világ kupa összetett sorsát illetően. A nőknél az első, új-zélandi kört (három futam) kihagyó Simone Niggli év közben folyamatosan dolgozta le hátrányát az ott remeklő Tove Alexanderssonnal szemben, de még mindig a svéd állt jobban 51 ponttal. A pontverseny számításának furcsasága miatt (a 9-12. futamból csak a kettő legjobb számít), a középtávú versenyen a svájci nem is tud közelebb kerülni hozzá, így a dupla súllyal számító sprintverseny volt az egyetlen esélye. Tove Alexandersson nem is

állt rajthoz a középtávú futamon, mivel az összetett abszolút prioritást élvez nála.

A férfiaknál a svájci győzelem volt borítékolható, hiszen a címvédő Matthias Kyburz 113 ponttal vezetett Daniel Hubmann és 143-mal Fabian Hertner előtt, míg a negyedik (egyben legjobb nem svájci) Gustav Bergman már 231 egységgel volt lemaradva. További részletek a verseny honlapján: <http://www.o-worldcup.ch>

Simone Niggli és Daniel Hubmann elsősege középtávon

A nőknél a nap meglepetését az ukrán Nádja Volinszka szállította élete első Világ kupa dobogójával a harmadik helyen. Az első rádiós ponton még vezetett is, de aztán helyreállt a világ rendje, és Simone Niggli másfél perccel megverte a mezőnyt. A második Annika Billstam lett, aki ezzel bebiztosítani látszik az összetett harmadik helyet. Szerencsi Ildikó a 48. helyezést érte el.

A férfiaknál a hazaiak hengereltek: az első öt helyet kibérelték. Rádásul egy szoros és változatos versenyben alakult ki a végső sorrend. Daniel Hubmann féltávnál vette át a vezetést, és onnantól kezdve nem is engedte ki a kezéből az elsőséget. A második helyre Matthias Kyburz jött be, aki a pálya elején és közepén is vezetett, aztán visszaesett, és végül egy bevállalós útvonalválasztás hozta meg neki az ezüstérmet éppen az öccsét, Andreas Kyburzot megelőzve. Lenkei

Zsolt az első két pontra elkövetett hibái után fokozatosan jött előre a 33. helyig, Baumholczer Máté pedig egyenletesebb teljesítményt nyújtva az 56. helyen végzett.

Az összetettben a nőknél nem történt érdemi változás, a férfiaknál Daniel Hubmann közelebb került Matthias Kyburzhoz. A legjobb negyven számára a dupla szorzóval számító döntőn a magyarok közül csak Lenkei Zsolt indulhatott.

Svájci ünneppel zárult a Világ kupa

A hazaiak teljes sikerével ért véget az idei Világ kupa döntője. A középtávú versenyen a férfiaknál tapasztalt dominancia ma már a női mezőnyben is érvényesült: ötven kerültk az első hét közé.

Az élete utolsó elit versenyén induló Simone Niggli végig vezetve hozta a papírforma győzelmet. Ahhoz, hogy az összetettben is első legyen, az kellett, hogy más is megelőzze Tove Alexanderssont. Ez Judith Wydernek és Emma Klingenbergnek is összejött, így végül a svéd lány a dobogóra se fért fel, negyedik lett.

Ez azt jelentette, hogy Simone Niggli búcsúzóul begyűjtötte kilencedik összetett Világ kupa elsőségét két svéd, Alexandersson és Annika Billstam előtt.

A férfiaknál sokáig szorosan alakult a verseny, ám a pálya utolsó harmadában Matthias Kyburz 22 másodperccel megverte a mezőnyt. A második helyre az élete első Világ kupa dobogóját megszerző Martin Hubmann jött be, harmadik pedig az első hatba került egyetlen nem svájci, Jonas Leandersson lett. Lenkei Zsolt a 38. helyen végzett.

Kyburz ezzel majdnem 200 pont előnnyel védte meg összetett Világ kupa elsőségét Daniel Hubmann és Fabian Hertner előtt. (mtfsz.hu) További részletek a verseny honlapján: <http://www.o-worldcup.ch>

Előző számunkban már év végéig közöltük az aktuális versenynaptárt. Részletesebb információ az mtfisz honlap /VERSENYEK/ VERSENYNAPTÁR/ rovatban érhető el.

Október	November	December
H K Sz Cs P Sz V	H K Sz Cs P Sz V	H K Sz Cs P Sz V
1 2 3 4 5 6	1 2 3	1
7 8 9 10 11 12 13	4 5 6 7 8 9 10	2 3 4 5 6 7 8
14 15 16 17 18 19 20	11 12 13 14 15 16 17	9 10 11 12 13 14 15
21 22 23 24 25 26 27	18 19 20 21 22 23 24	16 17 18 19 20 21 22
28 29 30 31	25 26 27 28 29 30	23 24 25 26 27 28 29
		30 31

Kiegészítő információ:

Salgó Kupa 3. forduló Időpont: 2013. november 16. (szombat) Helyszín: Salgótarján – Sportcentrum Rendező: Salgótarjáni Dornyay SE Versenyforma: RR, nt. Kategóriák: F/N 10-12D, 12-14C, 16-18B, 21B, 40B, 50B, F60B, Nyílt T, Nyílt K, Nyílt Sz Nevezés: Hi: 2013. november 12. (kedd) Cím: e-mail: sdsnevezo@gmail.com Nevezési díj: Nyílt K és szalagos valamint az F/N 10-12D és 12-14C 500 Ft/fő a többi 800,-Ft/fő. Terep: Középhegységi terep, többségében jól futható erdővel, illetve a pályák végén lakótelep. Térkép: 2010-ben helyesbített, 1:4 000/ 5m Nullidő: 11.00 óra

A XVIII. Dobogókői Hegyi Futóverseny 2013. évi kiírása

Időpont: 2013. november 23. (szombat) **Helyszín:** Pilis–Visegrádi-hegység, Dobogókő **Rendezők:** Tabáni Spartacus SKE Tájfutó Szakosztály (hegyifutó-kategóriák), valamint az MTE Dobogókői Osztálya (teljesítménytúrák). **A verseny fővédnöke:** Somodi Gábor, a báró Eötvös Loránd menedékház igazgatója. **A verseny védnökei:** Harcsa Gábor, Monspart Sarolta, valamint Zambó Péter, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgatója. **Támogatók:** Schulek János, a FÖMTERV Zrt. elnök-vezérigazgatója és dr. Eöry Dénes, a Visegrádi Ásványvíz Kft. ügyvezető igazgatója. **A verseny házigazdája:** Schönviszky László, az MTE elnöke. **A verseny elnöke:** Gyalog László, rajt-cél: Schönviszky László. **Versenyközpont:** Dobogókői báró Eötvös Loránd Menedékház. **Rajt és cél:** a Menedékház előtt. **Nevezés:** e-mail-ben: tabanispartacus@gmail.com, levélben: 1013 Budapest, Attila út 2. **Jelentkezés:** a versenyközpontban 8:00–10:30 óra között. **Nevezési díj:** 2013. 11. 20-ig: férfi hegyi maraton, női és férfi félmaraton: 1200 Ft, női és férfi hegyi kismaraton: 800 Ft, nehéz és könnyű teljesítménytúra 600 Ft, 2013.11.21. és 2013.11.22. között 100 Ft, a helyszínen a verseny napján 200 Ft pótdíj, Spuri Futókártyával (www.futanet.hu), ill. Turistakártyával rendelkezők részére 20% kedvezmény. **Kategóriák és rajtidők** (táv [a pontok között légvonalban és a logikus útvonalon mérve] / szint): Skerletz Iván férfi és női hegyi maratoni (külön értékelve): ([27,6/36,9 km]/1420 m), rajt: 9:30 órakor, szintidő: 5 óra (férfiak), 5,5 óra (nők). Útvonal: Dobogókő – Fagyoskatona (1) – László-kúp (2) – Pilis-nyereg (3) – Kört-vé-lyes-pusztá (rom) (4) – Predikálószek (5) – Sikárosi útelágazás (6) – Szilágyi Bernát-forrás (7) – Dobogókő. Hegyi férfi és női félmaratoni (külön értékelve): [16,7/21,6 km]/850 m), rajt: 10:00 órakor, szintidő: 4 óra (férfiak), 5 óra (nők). Útvonal: Dobogókő – Körtvélypusztá (rom) (4) – Predikálószek (5) – Sikárosi útelágazás (6) – Szilágyi Bernát-forrás (7) – Dobogókő. Dr. Somogyvári Károly hegyi férfi és női kismaraton (külön értékelve): ([12,8/15,2 km]/420 m), rajt: 10:30 órakor, szintidő: 3 óra (férfiak), 3,5 óra (nők). Útvonal: Dobogókő – Fagyoskatona (1) – Szilágyi Bernát-forrás (7) – Sikárosi útelágazás (6) – Dobogókő. Dr. Téry Ödön nehéz teljesítménytúra: ([11,7/15,7 km]/770 m), rajt: 9:00 és 10:30 között, szintidő: 5 óra. Útvonal: Dobogókő – Körtvélypusztá (rom) (4) – Predikálószek (5) – Király-kúti-nyereg (8) – Dobogókő. Dr. Zsitvay Tibor könnyű teljesítménytúra: ([12,8/15,2 km]/420 m), rajt: 9:00 és 10:30 között, szintidő: 4 óra. Útvonal: megegyezik a hegyi férfi és női kis maratonival. **Ellenőrzés:** valamennyi kategóriában minden ponton (futókatagóriák: Sportident-dugóka, túrázók: lyukasztás). Dugóka a versenyközpontban, a jelentkezéskor bérelhető. Ára 200 Ft, de letétet (a dugóka ára, 6 000 Ft) vagy igazolványt kérünk a használat alatt. **Útvonalleírások:** a kevésbé jól tájékozódók számára elkészítettük a futókatagóriák, a maratoni, a félmaratoni és akismaraton útvonalleírásait (honlapunkon — www.tabanispartacus.hu — előzetesen megtekinthető). A valamennyi pontot ábrázoló térképvázlat is megtekinthető honlapunkon. **Egyéb:** Minden induló a Pilis–Visegrádi-hegység turistatérképének színes másolatát kapja a pontok helyével, koordinátaival és bontásuk idejével. A versenyszámok távjai nagyrészt turistautakon teljesíthetők. Ahol nincs jelzés, ott egyes helyeken szalagozással segítjük az útvonal követését. Ezek helye a versenyközpontban lesz látható. A rajtszám viselése minden hegyifutó-kategóriában kötelező. A 3., 6. és 8. ellenőrző ponton ásványvizet, a 4. ponton üdítőt adunk. Egyéni frissítő 8 óráig leadható. A célban meleg teát adunk. A fővédnök a versenyzőknek az étlapról rendelt ételeket 50% kedvezménnyel adja. A versenyt rossz idő esetén is megtartjuk. A verseny kerékpárral nem teljesíthető. Szállás Dobogókői báró Eötvös Loránd menedékházban, előzetes telefon-bejelentésre: 26/347-534 Megközelítés: Pomáz HÉV-állomástól Dobogókőre induló autóbusszal (menetidő 40 perc). Az eredményeket a verseny után feltesszük honlapunkra (www.tabanispartacus.hu) **Információ:** www.tabanispartacus.hu/Tájfutó Szo.; tabanispartacus@gmail.com; futó kategóriák: gyalog.laszlo@mfgi.hu túrák: Schönviszky László 70/319-4812, 18 óra után: 1/200-3319

Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség

multiNavigator.hu

EGYESÜLETI KEDVEZMÉNYEK!

Tájélok 2013 5. szám 25

30 évvel ezelőtt írta a Tájéoló

1983-ban Magyarország rendezte a X. Tájékoztató Futó Világ bajnokságot. A Tájéoló hónapról-hónapra rendszeresen tájékoztatta olvasóit az előkészületekről, majd a VB utáni hónapokban 9 cikk jelent meg a lap hasábjain, amelyek a rendezés egyes mozzanatairól számoltak be. Most ezek közül Sötér János cikkét közöljük, amelyben beszámol a VB döntő térképének, a Sátor-Magas térkép helyesbítéséről.

Sötér János:

SÁTOR-MAGAS'83

Gondolatok a VB döntő térképének helyesbítéséről, rajzolásáról...

Világ bajnokság Magyarországon!

A hetvenes évek közepe táján futótűzként terjedt el tájfutó berkekben a hír: Magyarország kérte az 1983. évi VB rendezési jogát. Ez idő tájt tették fel először a kérdést nekem, vállalnám-e a VB egyik térképének javítását? A tájékoztató jellegű kérdésre akkor még magamnak sem tudtam határozottan választ adni, hiszen aktív versenyző voltam. A feladatot természetesen rendkívül megtisztelőnek tartottam volna.

Határozott formában 1979-ben került szóba a VB térkép javítására való felkérés (ekkor kezdett alakulni a VB szervező stábjá is). A próbatételeket a Nemzetek Versenye térkép helyesbítése jelentette: 1980 Vízfő, 1981. Jánoshalma, 1982 Vízfő (nagyobb átdolgozott területtel).

Terepkijelölés, alaptérkép, ortofotó-térkép

1981 nyarán kézhez kaptam az egyéni döntő alaptérképét. (A döntő színhelye egy évvel korábban került kijelölésre.) Első dologom a terep azonosítása volt: Keszthelyi-hegység észak-nyugati része. Sajnos igen lehangol-

ló emlékeim voltak a területről: bozót, nagy meredek hegyoldalak, irtások stb. (A VB döntő területének egy részét fedette az 1970-es kiadású Balaton 1 térkép.) Emlékezetem nem csalt. Amikor az 1981-es pápai Hungária Kupáról első látogatásom tettem a terepen, alapvetően bozotos erdő, rengeteg friss irtás, sűrű sarjerdő fogadott.

Az eredeti térképkivágat: Keszthely – Szár-hegy, Büdöskúti-völgy, Vállus, Fagyoskereszt, Csorna-kúti vadászház, Csorna-kúti-völgy, Csóka-kő, Szár-hegy. A rendszeres terepmunka 1981 szeptemberében kezdődött. Alapvető elképzelésem a helyesbítés menetére a következő volt: első lépcsőben a teljes terület helyesbítése, esetleg külső segítség bevonásával, majd 1983-ban ismételt átdolgozás.

Az első feladatot a kb. 20 km²-t kitevő terület megismerése jelentette. Mivel rendkívül nagy részt – mintegy 7 km²-t tett ki a kiirtott, s a teljesen használhatatlan futhatatlan sarjerdő, területmódosítást kellett kérni. Ezután került kijelölésre a Büdöskúti rész, s maradt le a Rezi felé eső 1,5 km széles erdősáv.

A módosított, immár véglegesnek tekinthető területen 1981 novemberében kezdtem meg a helyesbítést. Az 1:7500 méretarányú alaptérkép mellett ekkor már segédanyagként rendelkezésre állt a magyarországi térképhelyesbítői gyakorlatban addig még sohasem használt „ORTOFOTÓ” térkép

is. Az ortofotó térkép jelentése, tartalmát igen leegyszerűsítve: légifotó + domborzatrajz összefényképezve. Dr. Klinghammer István – Papp-Váry Árpád „Földünk tükre a térkép” c. könyvében a következőt írják: „Az ortofotók helyzeti hibáktól mentes, soronként párhuzamos, merőleges fénysugarú vetítéssel átalakított légifényképek. Az eredeti felvétel középponti (centrális) perspektíváját ortogonális vetülettel alakítják át”

A térkép domborzati alapját az 1:10 000-es méretarányról 1:7500-as méretarányúra nagyított alaptérkép domborzata adta. Az ortofotó térkép hasznát az eredeti elképzelések szerint a fényképen jó kivehető jellegzetesek (irtások, nagyobb tisztások, ligetesek, fenyőerdők) síkrajzi helyzetének kis munkával való átvethetősége adta volna. A helyszíni azonosítás azonban ezt nem tette lehetővé. Az eredetileg elnagyolt domborzathoz transzformált légifelvétel ugyanis lényeges elcsúszásokat tartalmazott. (Pl. a valóságban völgyoldalban található tisztások, fenyőfoltok stb. lecsúsztak a völgyek aljába vagy fordítva.) Az ortofotó térkép gyakorlati felhasználása tájfutó térképek helyesbítéséhez a fentiek alapján a jövőben nem javasolható.

Sztereofotogrammetrikus kiértékelés tájfutó térképek készítéséhez

A novemberben megkezdett helyesbítési munka csak igen lassan haladt. Az erős aljnő-

vényszeret, a meredek oldalak, a rengeteg szikla, a gyenge alap-
térkép s nem utolsó sorban a
mostoha időjárás együttesen
lassították a munkát. Ez erő-
sítette meg az alapját annak, a
helyesbítés első percétől egyre
inkább feltörő érzésnek, „köve-
telésnek”, amely egy új készítésű
sztereofotogrammetrikus kiérté-
kelésű alaptérkép biztosítására
irányult.

1982 tavaszán sikerült elérni azt,
ami a tájfutásban vezető ország-
okban a tájfutó térképek előál-
lításánál már természetes: a VB
váltó terepéről, valamint a VB
egyéni döntő terepéről új kiérté-
kelés készül.

A légifelvétel terepi előké-
szítésére, a repülés valamint
az illesztőpontok koordiná-
táinak bemérésére áprilisban
került sor. A teljes – mintegy
24 km²-es terület kiértékelése
több szakaszban júliusra feje-
ződött be. Az első menetben
kiértékelt terület átadásáig az
eredeti alpanyaggal 1982 május
közepére kb 5 km² nagysá-
gú részt helyesbítettem ki. (Soha
az eddigi munkáim során ilyen las-
san még nem haladtam.) Innen
kezdődően az új alpanyaggal
folytattam a helyesbítést, amely
gyakorlatilag 1983 januárjában
fejeződött be. 1982 nyarán
kapcsolódtak be segítőtársaim:
Kéki Miklós, Zánkay András és
Zsigmond Tibor. Területük a
térkép keleti felén helyezkedik
el, s a teljes 24 km²-ből kb. 7-8
km²-t tett ki.

Az új kiértékelésű térkép minő-
ségét tekintve változatos: helyen-
ként a valóságos helyzetről
többet, de zömmel kevesebbet
mutatott. Ez több tényező ered-
ményeként alakult – örökzöld
fenyő alatt gazdag domborzat, a
kiértékelő személyzet hangulat
változásai, feszített munkatem-
pó, s ami a leglényegesebb, nem

tájfutó szemléletű kiértékelés. A
fentieket összefoglalva megál-
lítható, hogy térképeink minő-
ségi színvonalemelkedése ilyen
adott esetben speciálisan tájfutó
szemlélettel kiértékelt alaptér-
képekkel ugrásszerűen lenne
javítható. Tekintettel azonban
arra, hogy ez nem utolsó sorban
gazdasági kérdés is, csak elenyé-
sző esetben számíthatunk ilyen
segítségre.

A térkép ellenőrzése, rajzolás, másodlagos helyesbítés

A világbajnokság IOF által kije-
lölt technikai ellenőre Brian
Jamieson és térképész asszisz-
tense Robin Harvey (az 1976-os
angliai VB térképhelyesbítője és
pályakitűzője) a terepkiválasztás
után 1982-ben látogatott másod-
szor Magyarországra. Az angol
sportemberek először a térké-
pek helyesbítésével kapcsolatos
munkák minőségéről és előreha-
ladásáról kívántak meggyőződni,
ezért 1982 májusában Robin
Harvey töltött néhány napot
Zalaegerszeg környékén, majd
szeptemberben, amikor már a
szervezés és előkészítés is napi-
rendre került Brian Jamiesont
fogadták a magyar vendéglátók.
Az első látogatás alkalmával a
terepen a terepi munka tisztázá-
tának ellenőrzése folyt egy-egy
jellegzetes terület kiválasztásával.
Az addig elkészült 5 km²-es
terület, amelyet szűrőpróbasze-
rűen vizsgált, kiállta a próbát.
Akadtak ugyan szemléletbeni
különbségek, de ezek kizárólag
az akkor Magyarországon még
nem bevezetett IOF jelkulcs által
sugallt új elveknek voltak betud-
hatók.

A második látogatásra 1982
szeptemberében egy összefüggő
5-6 km²-es területről próbanyo-
mat készült, ekkor már alkal-
mazva az új IOF jelkulcs jeleit.
Ez a térképdarab minden tekin-

tetben megfelelt a világbajnok-
ság térképével szemben támasz-
tott minőségi, tartalmi, rajzi,
nyomdai követelményeknek.

1983 januárjában a teljes terület
első lépcsőben elkészült helyes-
bítése után megkezdődhetett a
rajzolás. A helyesbítés méret-
arányában megrajzolt fázisokról
1:15 000 valamint 1:7500 méret-
arányú színes fólianyomatok
készültek. Az 1:15 000-es lapo-
kon történt a pályakitűzés, az
1:7500-es színes térkép képezte
alapanyagát a további helyesbí-
tési munkának.

A másodlagos, 1983 április-júni-
us hónapokban zajló helyesbítés
szempontjai:

- A térképen dolgozó térképhe-
lyesbítők területének átnézése,
átdolgozása a teljes területen
azonos szemlélet érvényesülése
érdekében.

- A helyesbítés kezdete óta eltelt
másfél év során bekövetkezett
változások korrigálása.

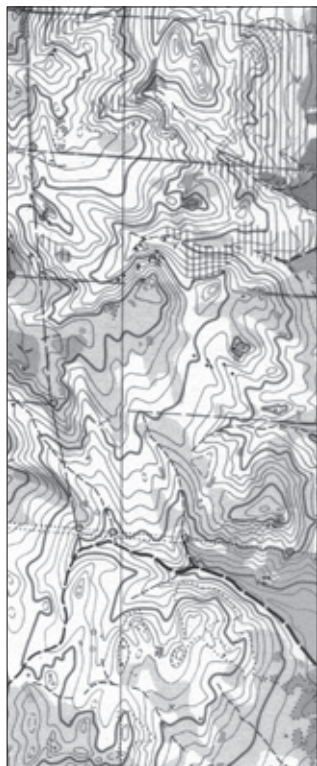
- A pályakitűzés során felszín-
re került hibák, hiányosságok
kijavítása.

- A világbajnokságot 2 hónappal
megelőző terepi állapot rögzí-
tése.

- A VB IOF ellenőrei és magyar
ellenőrzőbírói (Halász Miklós és
dr. Krasznai István) által 1983
májusában a térkép és pályael-
lenőrzés során felvetett és igé-
nyelt változtatások javítása.

A felsoroltak az 1982 nyara óta
tartó aszály és a rendkívül meleg
nyár miatt jelentősek voltak,
így szükségessé vált a térkép
ismételt újrarajzolása. Ez a rajz
képezte minden további nyom-
da munka alapját.

A második rajzolásnál alakult ki
a VB térkép végleges kivágata,
melyről próbanyomat készült
műanyag alapú „syntosil”
papírra. Ezzel a próbanyomattal
került sor a világbajnokság
pályáinak végleges ellenőrzésére

július második felében. A világ-bajnokságot megelőző 4-5 hétben minden energiánkat lekötötte a térkép nyomdai munkáinak figyelemmel kísérése és segítése.

A terepmunkák ideje alatt Sümegen laktunk (gépkocsival 25-30 perc a terep bármely pontjától).

A megbízás kezdetétől fogva komoly felelősséget éreztem a munka iránt, hiszen minden verseny alapfeltétele a korrekt, mindenki számára egyenlő feltételeket biztosító térkép. Az angol ellenőrzőbírók látogatása idején fellépő „vizsgadrukk” messze meghaladta az egyetemi vizsgák alatt tapasztaltat, annak ellenére, hogy most igazán elmondhatom: alaposan felkészültem!

Szólnom kell még arról a benem felmerülő kétkedésről is: megütöm-e a VB térképével szemben támasztott szintet. Utólag elmondható, hogy kételkedésem alaptalan volt, a térkép közmegegyezésre minden tekintetben kiállta a próbát.

A helyi szervekkel (Erdő gazdaság, körzetvezető erdészek, vadászok) való kapcsolatom a lehető legjobban alakult, maximális jóindulattal segítettek a munkámat. Sikertől velük megállapodást kötöm az érdekelt területen folyó erdészeti munkák számomra kedvező átutemezéséről, valamint 1983 május elseje utáni teljes leállításáról. Ez nagymértékben elősegítette a zavartalan pályakitűzést.

A közvetlen helyesbítési és pályakitűzési munkákban résztvevő munkatársaimmal kapcsolatom jónak mondható (remélem, ők is így látják). Az előfor-

duló apróbb súrlódások egyértelműen a kiemelt jelentőségű feladatnak tudhatók be.

Végül egy utolsó gondolat. Gyakran nagyon vártam szeptember ötödikét, a VB utáni napot, de ma már valószínűleg ismét újra kezdeném.

Mai megjegyzés: Mára alaposan megváltozott a térkép-helyesbítés és rajzolás technikai háttere. A lézeres távmérők és GPS használatával pontosabban lehet mérni a terepen és természetesen a korszerű eljárással készült ortofotók is jelentősen segítik a helyesbítési munkát. A rajzolás pedig az OCAD programmal merőben új lehetőségeket nyitott meg a tájfutó térképek készítésének történetében.

A szerző

Meghívó

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség és a Magyar Térképbarátok Társulata konferenciát rendez

Ripszám Henrik és a magyar tájfutás kezdetei (1948-ig) címmel.

A rendezvényre 2013. november 29-én, pénteken 15.30-tól a Magyar Sport Háza földszintjén (1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3.) kerül sor.

A részletes programot később tesszük közzé.

Az összejövetelen alkalom lesz érdekes régebbi kiadványok ingyenes átvételére.

A konferencián mindenkit szeretettel látunk.

A részvétel ingyenes és nincs előzetes bejelentéshez kötve.

A konferencia anyaga remélhetőleg nyomtatásban is megjelenik.

Hegedüs Ábel

konferencia titkár

hegedus.abel@mail.militaria.hu

20-911 40 14

KERÉKPÁRRAL A VILÁG KÖRÜL (17)

Zita és Árpi 2 év tekerés után túl vannak az út felén. Ázsiában összeszednek pár parazitát, amitől hosszas kezelés után megszabadulnak. Érzékeny búcsút vesznek Ázsiától, és átrepülnek Ausztráliába. Itt fel kell gyorsulniuk a vízum miatt, ezért mostanában inkább rövid bejegyzéseket írnak a Facebook-on. Néhány részlet a legfrissebbekből a 360fokbringa.hu-ról.

„A viszketés örült fájdalommá erősödött néha. Járás közben meg-megrogyni vágytam, mikor belém mart a fájdalom... Egy lepukkantabb rendelő felé irányítottak minket, ahol a doktor bácsi mosolyogva fogadott egy akkora szobáskában, amibe maximum egy franciaagy férne el faltól falig. Miután megvizsgált, rákérdeztem a rühösségre, de azonnal lehűtött, hogy ha nem viszketek az ujjaim között, akkor ez nem az és különben is ez csak gomba. Majd elkért egy pofátlanul horribilis összeget dollárban a diagnózisért és a kis fiola gombakréméért... Újabb orvoshoz mentünk – a szállásunkról egy kedves néni vitt el minket a kedvenc orvosához, és nyugtatgatt minket, hogy ne aggódjunk, a doktor jó és sokkal olcsóbb lesz,

mintha a drága kórházba mennénk. Így is lett. Egy aranyos doktor bácsi vizsgált meg engem egy félhomályos, de jobban felszerelt és komolyabb rendelőben, mint ami a

Félúton

injekciót is tartalmazott, amiről a mai napig nem tudtam meg, hogy mi is volt a szer, amit belém fecskendeztek... Úgy döntöttünk, befizetünk egy drága kórházi vizitre. Na, ez megér egy misét! A kórház, mint valami reptéri terminál, úgy nézett ki. Hostessek kíségettek minket regisztrációtól a „becsekkolásig”, majd a váróteremig, ami semmi szín alatt nem emlékeztetett kórházi váróteremre, leszámítva a nővérkeruhákat és a falon elhelyezett, betegségeket bemutató információs táblákat. Itt egy jó kedélyű kínai orvos fogadott minket, Sherlock Holmes-t meghazudtolóan nagy nagyítóval a kezében. Költségsökkentés révén csak én voltam feljegyezve páciensnek, de mivel az orvos férfi volt így illendőségből Árpiat nézte meg,

Úton, sínen, vízen, levegőben

multiNavigator.hu
térképész outdoor navigáció

EGYESÜLETI KEDVEZMÉNYEK!

Tájélok 2013 5. szám **29**

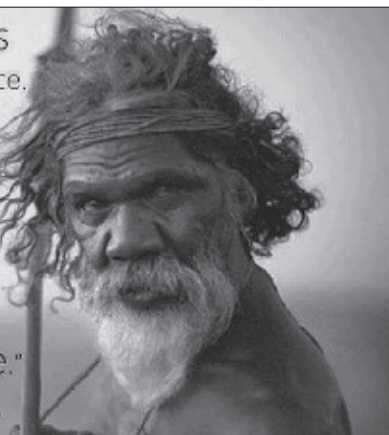
Üdvözljük Ausztráliában

ugyanis időközben ő is elkezdett enyhén viszketni egy-két kényesebb helyen. Bebújtak az orvossal meg a nagy nagytóval egy függöny mögé, majd hallom az ázsiaiakra oly jellemző kacagást: „Hi-hi-hi, ez rühi!”... Mindig azt hittük, hogy sikerült, mindig azt hittük, hogy vége, és mindannyiszor visszatért a viszketés. Összesen öt orvost kerestünk fel 2012. szeptember óta, és több, mint 60 ezer forintot költöttünk különböző gyógyszerekre, és majd 6 hónapig tartott az elkeseredett, örült hajsza a rühök kiirtása érdekében. Ha pedig összeadjuk a kezelések és a kórházlátogatások árát azokkal a szobaárakkal, amiket azért vettünk ki, mert nem akartunk barátoknál lakni, akkor már a 100 ezer forintot is meghaladja ennek a rühességnek az ára. De ismétlem, ez semmi ahhoz képest, amit főleg Zitának kellett átélnie és az érzés, hogy már megint nem sikerült megszabadulni a rühöktől, sokadjára sem... ki tudja, hány embert fertőztünk meg például azokon az éjszakai buszokon Burmában, csak hogy egy példát említsünk...”

„Köszönjük Ázsia: – Tessekür Ederim – Madloba – Snorakalucjun – Motesekeram – Большое спасибо – Sukuria – Dannabad – Dere Dere

“We are all visitors
to this time, this place.
We are just
passing through.
Our purpose
here is to observe,
to learn, to grow,
to love... and then
we return home.”

– Australian Aboriginal Proverb

Dannebad – Oneg Oneg
Donnobad – Jhezutombare –
Kopchay Lelay – Vacho Nonda
– Korahiyen – Cam On – Oa Kun
– Kopkunkap – Terimah Kasih –
Obrigado – Thank you Asia!”

„Kicsit még írok a továbbiakról: Darwinban leszünk ma este és aztán még három teljes napot, lesznek elintézni valók. Csütörtök átmegyünk majd Palmerstonba ami a szomszéd város, itt kaptunk egy meghívást, aztán meglátjuk, hogy fogunk-e még lejárni, kidobott, de még jó minőségű étel után kukázni, vagy sem. Palmerstonból már csak 297 km Katherine, ezt

lehet egy kis kitérővel, de mindenképpen biciklizni fogjuk 3 nap alatt, hogy mégse teleporttal kezdjük az új kontinensen. Innen stoppal megyünk tovább még 700 km-t délnek, Tennant Creek-ig. Itt feltankolunk majd a helyi Coles vagy Woolworth szupermarketekben (vagy azok mögöl, a kidobott cuccokból, a legolcsóbb kapható élelmiszerekből egy hétre valót, és nekivágunk egy 650 km-es „unserviced”, vagyis települések nélküli szakasznak. Erről korábban azt hittem, hogy teljesen üres lesz egy-két vendéglőt leszámítva, de ha útközben lesz olyan „Road Station”, ahol 300-an élnek. Akkor

Vendégek vagyunk, mint az erdőben

miért nem hívják egyszerűen falunak? És hol itt a nagy kihaltság? Na majd meglátjuk... Ázsia zsúfoltsága után ez mindenesetre biztosan nagyon más lesz, végtelen sivatag, semmi a láthatárig. Itt nem fognak körülállni 300-an, az tuti. Mount Isa-ban ér véget az „üres” 650 km, innentől megint stoppolunk egészen a keleti partig, Brisbane-ig. Brisbane, Sydney és Melbourne városok között 2-2 hétig fogunk biciklizni, és a városokban illetve környékükön kb. 1-1 hetet leszünk. Brisbane-

ben még nem tudjuk, hol. Melbourne-ből, ha marad még rá idő, erő és pénz, átugrunk egy-két hétre Tazmániába novemberben, és aztán irány Új-Zéland, a Karácsonyt már ott töltjük majd.” „Miért ez a rohanás Ausztráliában, miért stoppolunk? Mert csak 3 hónapos vízumunk van, csak ezt adták ingyen és biztosítás felmutatása nélkül. A pénzünk pedig igen csak fogytán, ezért hamarosan elindítjuk a nemzetközi naptárunk kampányát is, aminek vázlatát egyébként már láthatjá-

tok. Ezzel főleg az „ausztrál piacra” (phujj, de utálom leírni, de hát ha így van) koncentrálnunk majd, és ha sikerül eladni eleget és összejön a limit, és a magyar naptár is a tavaly után a várakozásoknak megfelelően fogy majd, akkor kint leszünk a mélyből és a szorgos cikkírások és okos spórolások mellett 2014 Karácsonyig nem kell többet nagyon a pénzen aggódunk. Ez a terv, és már csodaszép képeket és nagyszerű idézeteket is válogattunk hozzájuk. Az újdonság mindkét naptárban,

a tartalmán túl (új országok, új képek) az lesz, hogy minden oldalon lesz egy rövid url illetve annak a QR-kódos (2D vonalkód, „kockakód”) változata, amely alatt az adott hónap első napjától élni fog egy 360fokbringa al-oldal, extra tartalmakkal, timelapse videókkal, rövid, de velős, izgalmas leírásokkal az adott országról, a képekről, a környékről. Vegyék majd és hirdessék, hogy folytathassuk és Ti is kicsit részeseivé váljatok az utazásnak! <http://360fokbringa.hu/hu/falinaptar-2014>”

A fáradtság a miénk, de az élmény a Tiétek is!

Olvass **360°** blogot
és rendeld **BRINGA** Falinaptárat!

2014-ben is légy részese a kalandnak!

Délkelet-Ázsia és Ausztrália csodái a tengerek mélyétől a vulkánok csúcsáig

Ajánlatunk:

bozóttruha - lábszárvédő - póló - sapka - pólónyomás
hímzett logo vagy név - lézeres gravírozás - érmek és díjak fából

crosswear@crosswear.hu
+36(1)376-51-96
1029 Budapest, Ördögárok u. 110/a.
Krolopp Frigyes (30)5665-489, Dóra Judit (20)9642-957

www.crosswear.hu

A NAGY HÁBORÚ HATÁSA A MAGYAR TÉRKÉPÉSZETRE

A háborúk kétféleképpen inspirálják a térképkészítést: egyrészt a katonai felvételek fejlődnek, másrészt a harci cselekmények ábrázolása, frontvonalak bemutatása a nagyközönség érdeklődését is felkelti a térképek iránt. Hazánk térképezését ezen túl is alapjaiban alakította át az első világháború.

Az első világháború előtt a Magyar Földrajzi Intézet (MFI) volt a magyar térképezés „zászlóshajója”, a legtöbb térkép ott készült. Ők állították elő az iskolai atlaszok és falitérképek túlnyomó részét stb. A cég alapítója, Kogutowicz Manó 1908-ban fiatalon elhunyt, a vezetést 23 éves fia, Károly (1886–1948) vette át. A következő években komoly modernizálást hajtottak végre a nyomdatechnika és a kiadványok terén is. A legfontosabb technológiai újítás a rotációs nyomdagépek munkába állítása volt, amely megsokszorozta a cég nyomtatási teljesítményét. Belefogtak az első „magyar nyelvű nagy kéziatlasz” kiadásába is, amelynek egyik szerkesztője gróf Teleki Pál volt. (Tájéló 2011/3) Az eredményes és fejlődő céget megroppantotta a háború.

A háború alatt két ellentétes folyamat befolyásolta a térképkészítést: a személyi és technikai feltételek egyre nehezebbé válása és a közönség fokozódó térkép-igénye.

A cég „Térképezési osztályának minden tagja, a műszaki személyzet javarésze hadbavonult, a nyersanyagok – nyomógummi, festék, papíros – silányabbak és hihetetlenül drágák.” írta Bátky Zsigmond 1917 végén az MFI-ről. A háború folyamán a békeidőkhöz képest sokszoros mennyiségű térkép készült a nagyközönség számára, mert volt rá igény.

A háborús térképek három csoportba sorolhatók:

Az igényes térképek a régi, nagy térképező cégek meglevő kiadványai, amelyeket

minimális változtatással vagy változatlanul, legfeljebb a cím lecserélésével hoztak forgalomba. Magyarországon egyedül a MFI rendelkezett komolyabb külföldi térképállománnyal. Ennek nagy része a készülő (és a háború folyamán félbeszakadt) Világatlasz része volt. Az Alpok, keleti lap és az Itália című térképeket egyaránt kiadták Az olasz háború térképe címmel, először átragasztott címfelirattal majd újranyomtatva.

A térképigény megnövekedése miatt kifejezetten háborús térképek kiadására létesült néhány kisebb kiadó, ők egyszerűbb térképeket készítettek. Ezek kisebb igényességük miatt gyorsan készültek, leginkább más térképek felhasználásával. (Ebben az időben a szerzői jogok érvényesítése még nem volt egyszerű.) Vannak frontvonalat feltüntető és „üres” változatok. A szerzőt és a kiadás idejét legtöbbször nem tüntetik fel. Általában a térképi tartalom a településneveken kívül minimális, a feliratok kézzel íródtak, a kiadvány kivitele igénytelen. Ezek a kiadók mind eltűntek a háborús konjunktúra végeztével.

Az újságokban főként vázlatok jelentek meg, feltüntették a hadihelyzetet, a csapatok állását, hiszen az olvasó arra volt kíváncsi elsősorban, szerettei, ismerősei hol vannak, merre járnak. Az azonosítást megkönnyítette, hogy ekkoriban az, hogy ki melyik alakulatnál szolgált, és az, hogy ez az alakulat hol állomásozik, nyílt információ volt. A térképek kivitele szinte mindig egyszerű. A vázlatok másik fajtája minden tematikus tartalom nélküli, kifejezetten arra a célra, hogy abba az újságolvasó a hírekben megjelenő információkat berajzolhassa.

Összefoglalásként elmondható, hogy a nagy háború alapjaiban változtatta meg a nagyközönség térképhasználatát, erről Radó Sándor így ír önéletrajzában (Dóra jelenti): „A világháború kitörésekor fokozódott érdeklődésem a földrajz iránt a részletes fronttérképek nyomán. Ez különben nemcsak nálam mutatkozott, hiszen a háborús események általános érdeklődést

keltettek. Az emberek el akartak igazodni a harctéri eseményekben, annál is inkább, mert Magyarország elég közel volt a hadszíntérhez...”

Strömpl Gábor (A háború és a térkép, In: Zsebatlasz ... az 1918. évre) sokkal alaposabban elemzi ezt a jelenséget:

„A mai nagy idők vészes tanító mestere a háború, sok olyan dologra terelte rá a nagyközönség figyelmét, amire azelőtt ügyet sem vetett. Kevesen foglalkoztak pld. a háború előtt a térképpel, mert nem tudták hasznát venni. A háború aztán rávezette az embereket a térkép hasznára. Eleinte csak a nevetek böngésztek rajt, később már kusza rajzát is el-elnézegették s amikor már – úgy ahogy – megértették jelentőségét, a szerbbi híradások vagy hadiviták során az emlékeztükbe vésődött térképre támaszkodtak. A háború egyszerre, anélkül hogy arra oktatták volna az embereket, tengernyi térképolvasót szerzett. Az ország apraja, nagja mind tétovázás nélkül tudta és tudja kibőlni a háború nevezetesebb csatahelyeit, mintha kétannyi földrajzot tanult volna az iskola padjaiban. Miért e nagy és hirtelen változás? A térkép vagy a háború okozta volna? A változás oka mélyebben fekszik, bensőnkben. Az aggodás, mellyel hadbaindult szeretteinket láttuk el útravalóul, a vágyódás, amellyel a hadbaindultak gondolkodnak hazafelé, a messziség gondolatát juttatta minduntalan eszünkbe. A töprengő lélek e távolságot akarta áthidalni s közvetítőt erre a távolságot láttát térképben talált. ... Ez a térkép háborús haszna. Mennyivel több ennél az, amit békében érhetünk el, ha azzal az érdeklődéssel és megértéssel használjuk a térképet, amellyel a háborúban tettük. ... Fogadjuk szeretettel a térképet, a honi és idegen tájak e csendesszavú ismertetőjét. ... A háborúnak e legbékésebb harci eszköze ezt méltán megérdemli.”

**Hegedüs Ábel térképező
HM Hadtörténeti Intézet
és Múzeum Térképtára**

hegedus.abel@mail.militaria.hu

A HÁBORÚS EURÓPA TÉRKÉP-KARIKATURÁJA.

1914

CHURCHILL, "HÍRŐR" JÓL MEGY MINDEN II.
Kisfalussy, "HÍRŐR" JÓL MEGY MINDEN II.

A XX. EURÓPAI ERDÉSZETI TÁJFUTÓ BAJNOKSÁG (EFOL)

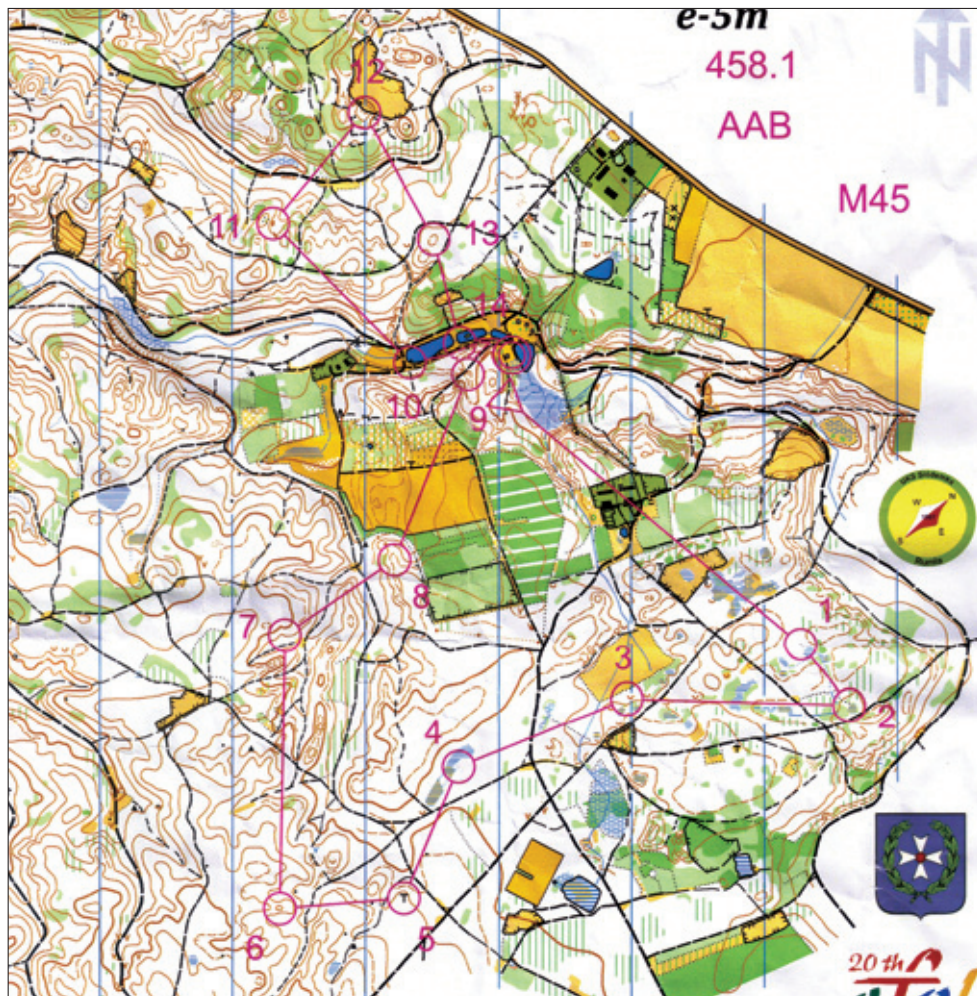
Lengyelország, Wejherowo

Idén 20. alkalommal, augusztus 6. és 8. között rendezték meg az Erdész Tájéfutó Európa-bajnokságot a Gdansk melletti Wejherowoban. A magyar csapat kis létszámmal, összesen 6 fő versenyzővel és 2 fő kísérelővel vett részt a majd egy hetes programon. A házigazda a Lengyel Állami

Erdész (Lasy Panstwowe), pontosabban a Gdanski Erdészeti Igazgatóság volt. A versenyek színhelyei a Keleti tenger mentén húzódó „Lasy Oliwsko-Darżlubskie” erdő és a barátságos Wejherowo városka voltak.

A rendezvény hagyományosan nemcsak tájfutó tudást igénylő versenyekből áll, hanem szakmai

bemutatókra és szemináriumokra is sor kerül. Idén „Erdő és víz” volt a szakmai rendezvények témája. A rendezvénysorozat első napja utazással és a szállások elfoglalásával telt el. Ezt követő nap délutánján, szerdán került sor a verseny sprint számának a lebonyolítására. A sprint szám, amit hagyományosan urbánus környe-

zetben rendeznek, Wejherowo központjában és kastélyparkjában zajlott. Itt a magyar csapatból 2 fő szerzett érmet. Spiegl János a 60 évesek kategóriájában (F60) utasította maga mögé a teljes mezőnyt, és Filó György az F50-ben a III. helyet szerezte meg. Ezt követően késő délután volt a verseny ünnepélyes megnyitója, amit az eredményhirdetés követett.

Csütörtökön került sor a középtávú verseny lebonyolítására, aminek a kastélyparkhoz közvetlenül kapcsolódó erdő adott otthont. A terep nagyon részletgazdag, de könnyen futható volt. Itt kategóriájában ismét Spiegl János diadalmaskodott, legyőzve a nagy tájfutó hagyománnyal rendelkező országok versenyzőit. A csapat többi tagja sajnos nem került fel a dobogóra, de ez nem jelenti azt, hogy nem küzdöttek volna derekasan. Este a verseny bankettjére voltunk hivatalosak, ami az erdészeti udvarán, szabad téren került megrendezésre.

Eredményhirdetés

Péntek volt a szakmai tanulmányi kirándulások napja. A négy meghirdetett program közül hármon vettünk részt. Megismerkedhettünk a lengyel erdőgazdálkodás sajátosságaival, problémáival, emellett bemutatták a helyi nevezetességeket is. Bejártuk a Gdansk közeli városi

erdőket, és a Kartuzi Erdészeti Igazgatóság területén található, tavakkal gazdagon tarkított „Kashubi Svájcot”.

Erdész sportdiplomáciai siker, hogy az EFOL éves közgyűlésén elfogadták jelentkezésünket a 2015. évi verseny megrendezésére. Ennek házigazdája a Mecsekerdő Zrt, színhelye pedig Pécs és környéke (Orfű) lesz. A 2014. évi verseny színhelye Svájc.

Az utolsó napon, szombaton volt a váltóverseny, ahol a magyar csapat két váltót indított. A „királykategóriában”, F21-ben derekasan megküzdöttünk a 9. helyért (15 csapat indult), míg F45-ben a III. helyet szerezte meg a Filó, Spiegl, Kürti összetételű csapat.

Összességében elmondható, hogy a lengyel kollégák a versenyt Wlodek Protasiewicz barátunk vezetésével nagyon magas színvonalon rendezték meg, ezért köszönet és elismerés illeti meg őket. Ilyen színvonalú rendezésben még nem volt része a versenyzőknek! Ezzel magasra tették a lécet a következő évi svájci, majd az azt követő pécsi verseny rendezői számára.

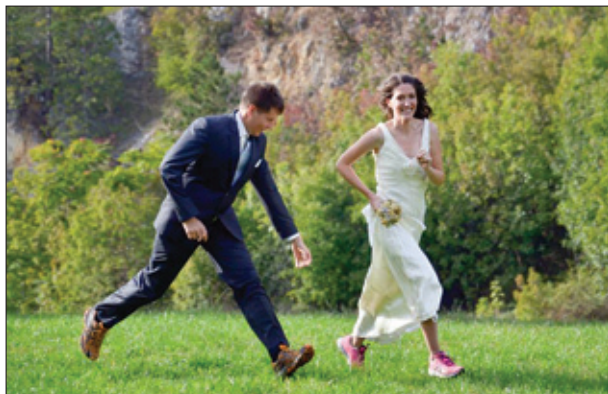
A helyezetteknek gratulálunk, és tovább jó versenyzést kívánunk!

Filó Bernát emh.

A magyar résztvevők

Péley Dorka a PVSK kilencszeres felnőtt bajnoka ragyogó futással világranglista győzelmet aratott az Alpok-Adria kupán. A sikeres felkészülés része volt az esküvő előtti rohangálás, majd Turcsán Gáborral egy vőlegény – menyasszony üldözőverseny, aminek jól sikerült fotója a facebook-on lájkolható. Végül pedig egy hajnalig tartó lagzi a pécsi Mediterrán Hotel összes termeiben (ahol a PVSK öltözője is található). Ezután jöhetett a normáltávu verseny, amit a nagyhirű Szuadón rendeztek. Dorka is tisztelettel közelített a terepre, ahol a 2011-es szenior VB zajlott. Sem előtte, sem utána nem futottak itt még a pécsiek sem.

Az esküvői „üldözőverseny”

Az első 4-5 ponton még Kovács Filó vezetett, de a 2,5 km-es hosszú átmenetben PD megtalálta a lendületet, ami az utolsó pár pontot leszámítva ki is tartott. Nemcsak mentálisan, de fizikailag is sikerült teljesen kifacsarnia magát. Az elmúlt hetek összes fáradtsága a befutás után zuhant rá. Az eredményhirdetés alatt már szinte aludt. Az előzmények után váratlanul, de összességében megérdemelten jött a győzelem. Dicséret illeti Kóger Gyulát is, kiváló pályája a klasszikus pályakitűzés mintapéldája. A női 5-6-os hosszú átmenet, amely a férfi pályában is szerepelt könnyen elnyerheti az Év legjobb átmenete címet.

Kovács Filó és Péley Dorka az Alpok Adrián

Válogatottjaink szívet melengető sikerével zárult a svájci Világ kupa sprint váltó versenyre. A jövő évi világbajnokságon már szereplő szám főpróbáján csapatunk 2 másodpercre közelítette meg a dobogót. A világbajnokokban bővelkedő mezőny Baden északi részén a várost keresztülzselő kanyargós Limmat folyó menti magaslaton sorakozott fel. Kiváló első futónkat, Gyurkó Fannit, aki most porcműtét után lábadozik, a francia Léa Vercellotti próbálta helyettesíteni. Ha nem is elsőként, de 30 másodpercen belül szoros hetediknek beért. Lenkei Zsolt a tőle megszokott tempóval teljesítette a kétkörös pályát, amelyik négyszer keresztelte a folyót. A mezőny itt kissé széthúzódt. Zsolt a kétszeres világbajnok Matthias Merz-et kielőzve feljött a hatodik helyre. A harmadik futamban újra összesűrűsödött, átrendeződött a kép, Baumholzer Máté Zsoltot megközelítő tempóban is csak nyolcadikként ért célba. A norvégok átvették a vezetést a dánoktól. A harmadik helyen álló Svájc 1 visszaesett a hetedik helyre. Ekkor Szerencsi Ildikó begyűjtötte a rakétát. A harmadik ponton utolérte a svájci Luescher-t és örült tempóban ledaráltak három előttük lévő csapatot. Ildi többször élre állt, de a 15. ponton négy másodpercet veszített, amit a célig már nem tudott ledolgozni a svájccal szemben. Ez a lelkesítő siker óvatos biztatás a jövő évi VB-re, ahol a „nagyok” ugyan jobban össze fogják szedni magukat, de csak egy csapatot indíthatnak, nem úgy mint itt.

Schönviszky György a 19 szerez magyar bajnok, a Spartacus alapító tagja, a klub fénykorának szakosztályvezetője és a mai napig a tájfutás fáradhatatlan robotosa, most lett 75 éves. Isten éltesse! Pályafutását a természetjáró tájékozódási versenyzés korában kezdte. Az 1956-os OB-n, ahol ifiként a felnőttek között indult, dobogós helyezésétől egy hibás bírói döntéssel megfosztják. Nem adja fel és 1959-től már sorozatban nyeri a bajnokságokat. Elsőként kezd atletizálni a tájékozódási versenyzők közül, a világcúcstartó és olimpiai dobogós Rózsavölgyi István csoportjában fut. 1965-ben maratoni futásban is országos bajnok. 1967-ben éri el pályája csúcspontját: az akkor létező összes egyéni-, váltó- és csapatbajnoki aranyat begyűjti. Ekkor már a Spartacus nagy nemzetközi versenyének rendezője, az élsport kompromisszumok nélküli megszallottja, aki megteremti a világbajnoki szintű felkészülés feltételeit Monspart Saroltának. 1974-ben is még ott áll a csapatbajnoki dobogón, meg ott van még sokáig mindenütt, ami a tájfutással összefügg. Az elmúlt 15 évben nyugdíjasként még jobban behúzott. Évente 70-100 napot tölt terepen, térképet helyesbít, pályát tűz ki. Memóriája kitűnő, 60 év szinte minden tájékozódással kapcsolatos mozzanatát őrizi fejében. Bárcsak leírná, minél többet átadná belőle nekünk is. (Bozán Gy.)

Simone Niggli visszavonult. Honlapján jelentette be visszavonulását

Simone Niggli, minden idők legeredményesebb tájfutója. 2001 és 2013 között úgy szerzett 23 felnőtt világbajnoki címet, hogy a 2008-as és 2011-es szezon szülei miatt kihagyta. A 2003-as svájci és a 2005-ös japán VB-n mind a négy számot megnyerte, erre a teljesítményre rajta kívül senki nem volt még képes. Az elsőségek mellett két ezüst és hat bronzérem teszi teljessé a felnőtt VB kollekcióját. Az Európa-bajnokságokon tíz arany-, négy ezüst- és egy bronzérem; a junior VB-ken pedig egy arany-, egy ezüst- és

két bronzérem fűződik a nevéhez. Élete utolsó elit versenyén, a svájci Világkupa versenyen végig vezetve hozta a papírforma győzelmet. Ahhoz, hogy az összetettben is első legyen, az kellett, hogy más is megelőzze Tove Alexandersont. Ez Judith Wydernek és Emma Klingenbergnek is sikerült, így végül a svéd lány a dobogóra se fért fel, negyedik lett. Ez azt jelentette, hogy Simone Niggli búcsúzóul begyűjtötte kilencedik összetett Világ kupa elsőségét két svéd, Alexandersson és Annika Billstam előtt. (mtfsh.hu)

A ROB TÉRKÉPEI

A Szentendrén megrendezett bajnokság térképei vihart kavartak, vizsgáljuk meg, jogosan-e? A ROB térképei ürügyén néhány általánosabb térképészeti elvet is körbejárunk.

Milyen a jó tájfutó térkép?

Pontosan (és lehetőleg „naprakészen”) ábrázolja a terepet, tartsa be az előírásokat és legyen lehetőleg esztétikusan elrendezett. Az első követelménnyel nem volt baj ezen a versenyen, én csak egy apróságot említhetek, a piac területére rajzolt (lila) tiltott terület a verseny idejére okafogyottá vált (véget ért a piac), emiatt valószínűleg sokan elkövették a kihágást az asztalok közti átfutással, néhány mp-nyi előnyt szerezve a gondosan haladókkal szemben. Ilyen esetekre a kordonnal való körberítés (vagy elkerülés pályakitűzéssel) a javasolt az egyértelműség érdekében. A vízálló papír (Pretex?) jól vizsgázott és a nyomtatási technológia is jó, hajtogatásoknál alig kopik a festék. El kéne gondolkodni azon, hogy érvényben maradjon-e az Elnökség azon határozata, hogy OB-t csak ösfzet nyomtatású térképen lehet rendezni. (Sajnos a döntést a honlap kaotikussága miatt nem tudtam most fellelni, ezen is javítani kellene végre.)

A térkép egyik legfőbb hiányossága a vékony (főként fekete) vonalak szétesése, eltűnése. Ez valószínűleg a logók raszteres beemelése miatt következett be, és az OCAD egyik furcsasága (hibája?) okozza. Ebbe a csöbe gondolom valamennyien belefutottunk már a térkép befejező munkálatai során és hálásak vagyunk Petrocki Ádámnak, hogy megoldotta ezt a problémát (én előtte egyszerűen kihagytam a raszteres részt). Érthetetlen, hogy egy ilyen versenyen, aminek szervezésébe irdatlan energiákat fektettek, nem futotta egy próbanyomatra.

A jelkulcs (ISSOM2007), ami 2012 óta (minimális változtatásokkal) hivatalosan is kötelező nálunk is, egy bevezető szöveges részből (1–4 fejezet) és a tényleges

jelmagyarázatból (5. rész) áll. Az előbbi ugyanolyan fontos, sőt sprint térképek esetében szinte fontosabb, mint a második, hiszen fontos betartandó szabályokat tartalmaz. A további vizsgálódás előtt egy mondatot idéznék az első pont végéről: Csak az 5. fejezetben felsorolt térképelemek használhatók sprint tájfutó térképek készítéséhez. (Nekem sok bajom van ezzel a jelkulccsal, de ez más téma, egy OB-n azt kell alkalmazni, ami érvényben van.)

A selejtező térképén (egy kivétellel) nem találtam eltérést a jelkulcstól, csak az érthetetlen, hogy a hatalmas szabad helyek ellenére a szimbol 5 mm-es kocsmaméretű a javasolt (és szenioroknak is olvasható, a döntőn alkalmazott) 6 mm helyett.

A döntő térképén nézzük először a legvitatottabb, bajnoki címet eldöntő patakábrázolást. Az átgázolható vizek a 306 és a 305.1 jelekkel ábrázolhatók. Ennek az a furcsasága, hogy előbbi 0.21 mm-es vonal, ami 4ezres térképen 84 cm-t jelent, az utóbbiból (felületi jel) a minimális méret 0.61 mm széles (2x0.18 vonal + 0.25 legkisebb térköz), ami 244 cm. Ez azt jelenti, hogy a jelkulcsban a két szélesség közti átgázolható vizekre nincs jel! Ez persze a mostani ábrázolást nem menti: a patak jele a kritikus helyen (és majdnem mindenhol) 0.75 mm széles, tehát simán alkalmazható lett volna a felületi jel. A versenyzők döntése, akik kerültek, alapos jelkulcsismeretre vall, az átgázolható víz színe 30% kék, ez pedig kb. 75%, ami azért nagyon nagy különbség. A fekete határoló vonal hiánya (figyelemmel még a vonalak előzőekben leírt szétesésére is) nem perdöntő: az ilyen színű vizek nem áthatolhatók. A rendezők hálásak lehetnek az érintett versenyzőknek, hogy nem óvták meg a versenyt, mert akkor aligha

kerülhették volna el az újrarendezést. (Bár az ellenőrzőbíró – személyesen kényes helyzete ellenére: a legnagyobb vesztes az ő tanítványa – intézkedhetett volna.)

Szólni kell még egy másik jelről, ami teljesen új: a (sűrűbben) lakott területeket szürke (az épületkitöltés színe) jelzi, körülvéve egy 0.45 mm-es fekete vonallal, ami elfogadható a 0.4-es kőfal jelének. A baj csak az, hogy ezek nem mind épületek, hanem kertek, udvarok stb. is. Félreértés ne essék, nem kell feltétlenül kirajzolni ezeket, de erre egy másik szín szolgál: a tiltott terület sárgászöldje. Ezenkívül falat csak oda szabad rajzolni, ahol tényleg van, ahol nincs, ott legfeljebb kerítés jellel vagy vékony fekete vonallal lehet határolni a sárgászöldet. Érdekes kérdés a nyitott kapuk esete: erről nem intézkedik a jelkulcs, de szerintem a nagyobb kapuknál még a kerítés jelét is illik megszakítani a versenyző teljeskörű tájékoztatása érdekében (a tiltott terület persze marad). Volt versenyző, aki az egyháztörténeti múzeumot tekintette meg egy átmenet közben (részben) ezért.

További jeleket is találunk a térképen, amik már nincsenek a jelkulcsban: a temetőt és a keresztet. Ezek nem sok vizet zavarnak és mindenki megérti őket, de azért OB-n nem illik. Külön furcsaság, hogy a főtéri kereszt láthatóan nem súlypontban van elhelyezve, amiből (is) úgy tűnik, egy, valaha nem tájfutó célra készült térképet alakított át a készítő az OB-ra.

Külön kell szólni három olyan jelről, ami szintén nincs a jelkulcsban, de terjedőben van (nemzetközileg is): a templomok fehér keresztje, a zebra (selejtező) és az ellenőrző pontok számozása. A keresztet én nem szeretem, mert ha el is tekintünk attól, hogy nem minden vallás használja ezt a szimbólumot (ebből már volt gondja térképészeknek!), komoly versenyen nincs szükség ilyen segítség-re, ráadásul az alaprajzból felismerhetők a templomok. Ha meg valamiért fontos, ott a torony jel. A zebrát azért nem kéne feltüntetni, mert ha olyan a forgalom, hogy tartani kell tőle, akkor

nem szabad mért átmenettel átvezetni a pályát, ha meg fontos, tegyük átjáró jelet. De a jelkulcsban nem szereplő jelek közül talán legvitatottabb a pontok sorszámainak ábrázolása. (Itt jegyzem meg, hogy én, mint IOF ellenőrzőbíró, folyamatosan értesítést kapok a szabályváltozásokról, ennek ellenére nem tudok arról, hogy a rendszeresen használt (pl. VK, Svájc) fehér szegélyt az IOF engedélyezte volna. Egyetlen igazítás volt a jelkulcsban, a 709-es jelben a csíkok közti távolság nem 0,3, hanem 3,0 mm.) Minthogy a magyar jelkulcsban nem szerepel, nem használható. Nekem térképészként és versenyzőként sem tetszik, mivel borzasztó sokat lefed a térképből és ráadásul csúnya is. Értem én, hogy az összecsavart, pillangós, többször érintett pontos pályákon hangsúlyozni kell a számokat, de csak nagyon precíziós számelhelyezéssel oldható ez meg. Átmeneti megoldás lehetne, hogy csak a kiemelt fontosságú számokat ábrázolnák így, de mindenképp előtte ehhez jelkulcsmódosítás kellene. És ezen a versenyen is megtörtént a baj: a cél előtti kerítésre csúszott, az egyébként igen gondosan elhelyezett számok némelyike, amivel (igaz nem a

legjobb, de alternatív) útvonalat kínált a versenyzőknek (aminek szintén volt kárvallottja).

Szerencsére kilátás van végre a pályabenyomtatás valódi felülnyomásként ábrázolására (ami most is nagyon jól jött volna), a fehér szegély ennek teljesen ellentmond.

Végül egy keveset a térképlap megformálásáról. A lapok összességében jól néznek ki, bár a logók elhelyezésével, méretével még lehetett volna dolgozni. Nekem furcsa, ha a nyílak nem az északvonalak végén vannak, de ez lehet egyéni ötlet is. Azt viszont nagyon nem szeretem, amikor a különböző térképjelek máshol érnek véget a térkép szélén. Igényes térképen tessék egy vonalat húzni (és persze idejében leoltani), ameddig az összes térképjel eljut! Ide tartozik még a térképeken (főként a címekben) levő földrajzi nevek helyesírása. A magyar helyesírásnak ez a része meg lehetőségen bonyolult, de ez nem menti fel a térképalakotokat az alkalmazása alól. A nagyobb helyesírási szótárak segítenek, de van egy (132 oldalas!) külön kiadvány is erről. A Püspökmajor-lakótelepet kötőjellel kell írni, a Belvárost (amennyiben névvel rendelkező városrész, mint itt

is), nagy kezdőbetűvel. Én személyesen nem szeretem, ha a város neve megelőzi annak a nevét, amit ténylegesen ábrázol a térkép, tehát inkább pl.: Belváros (Szentendre), külön sorba és betűmérettel írva a zárójel el is maradhat.

Legvégül két apróságról szeretnék még szólni: az egyik, hogy teljesen felesleges a SportIdént meghibásodása esetére lyukasztási helyeket rajzolni a térképre. Egyrészt csúnya, másrészt ha nagyritkán az SI nem működik (jól karbantartott rendszer esetén szinte soha), akkor engedjük meg a versenyzőknek, hogy oda lyukasszon a térképén, ahová csak akar. A másik még ennél is mellékesebb dolog: ha a készülő térkép mérete közel van az A4 (A3) szabványhoz, akkor ne legyen a végleges méret ennél picivel nagyobb, megnehezítve pl. a lefűzhető tasakban vagy hasonló módokon való térképshasználatot és -tárolást. Ehhez most elég lett volna csak 5 mm-es szegélyt hagyni a kereten kívül (8–11 mm helyett). (Azt már csak tényleg nagyon halkan említem meg, hogy így pontatlan lett az értesítő azon közlése, hogy a térképek A4-es méretűek.)

Hegedűs Ábel
Térképész

ISMÉT KÉT KLUB RENDEZI A HUNGÁRIÁT

A 2014-es Hungária kupa rendezési jogát két klub – a Tipo Tájfutó és Környezetvédő Egyesület és a Maccabi Vívó és Atlétikai Club Tájékoztató Futó Szakosztálya – közös pályázata nyerte el. A Maccabi már rendezett Hungáriát, biztosan sok tapasztalattal rendelkezik, de a Tipo első alkalommal vesz részt az ötnapos verseny rendezésében. Ebből az alkalomból érdeklődtünk Mihácz Zoltántól, hogyan készülnek az ötnapos verseny rendezésére.

Mielőtt válaszolnék a kérdésekre, egy kiigazítást szeretnék tenni: jelentős erővel vettünk részt 2009-ben, a „magyar” VB-vel egyidőben rendezett Hungária kupában, vagyis nem vagyunk tapasztalat hiján.

Ti is részt vettetek az idei Hungária kupán és gondolom, „nyitott” szemmel jártatok-keltetek a versenyen és figyeltétek a rendezés minden mozzanatát. Melyek voltak azok a területek, amelyek elnyerték a tetszésedeteket, mik voltak azok, amit másképpen csináltatok volna?

Már évek óta gondolkozunk azon, hogy el kellene vállalnunk egy Hungária kupa rendezést. Évek óta figyeljük, hogy mások mit hogyan oldanak meg. Az idei Hungárián is tetszett a versenybíróiág összehangolt munkája, a mobil WC-k kiváltása, a szép rendezői formaruha, a versenyközpont, hogy csak néhány példát említek.

Hogyan oszlanak meg a feladatok a két klub között?

Már a 2009-es Hungária kupán kialakult egyfajta munkamegosztás a két klub között, amit most tovább fejlesztünk, mivel 2009-ben meg kellett birkóznunk a nem ránk tartozó (mert akkor a VB-hez kapcsolódó) feladatokkal is.

Közösen alakítjuk, alakítottuk ki azt a keretet, ami megszabja a verseny irányvonalát: helyszín, versenyközpont, kiírás, kísérő rendezvények, díjazás.

A mátrai helyszínen a terepek kiválasztását, a terepi előkészítő munkákat: térképhelyesbítést, pályakitűzést a TIPO végezte ill. végzi, akárcsak mind az öt napon a felvezetést-bontást és a rajtoltatást. A célépítés közös feladat, az SI rendszer kezelésével „külsősöket”, vagyis más klubokban működő jól ismert, gyakorlott szakembereket bízunk meg. A cél üzemeltetését (eredményközlés stb.) döntően a Maccabi emberei végeznék.

Ugyancsak döntően Paskuj Matyiék működtetnék a versenyirodát, ők intéznék a jelentkezést – természetesen ebben, akárcsak más feladatokban, lesz személyi átfedés a két klub között. És ami még nekik fekszik, amiben ők talán országosan is a legjobbak: ők gondoskodnak a szponzorokról és ők kérik fel a védnököket.

A kísérő rendezvényekre (Trail-O, mobil-O, mikrosprint stb.) azok rendezésében gyakorlott gárdát, vezetőket kértünk fel, hogy erőinket teljesen a fő rendezvényre koncentrálhassuk.

Azt tudjuk, hogy a versenyek a Mátrában lesznek, de lesznek új terepek is, vagy az eddig már megismert terepeken rendezték az egyes futamokat?

Aki rendszeres résztvevője volt az elmúlt évek során a Mátrában rendezett TIPO kupáknak és a TIPO-s országos bajnokságoknak, azoknak nagy meglepetést nem fognak okozni a terepek. Persze igyekez-

tünk azokat kiválasztani, melyekre a legtöbb pozitív visszajelzés érkezett az elmúlt évek versenyek során, és mindegyik térkép frissen lesz javítva, átnézve és a versenyre aktualizálva. A terepek közül a részletgazdagabb, kevésbé „brutál sziklás” terepeket igyekeztünk kiválasztani, de azért sík vidékre és sziklamentes terepre gondolom senki sem számít egy mátrai Hungária kupán.

Hol lesz a versenyközpont, lehet-e ott kempingezni és általában milyen szálláslehetőségek lesznek?

A versenyközpont Mátrafüreden, a Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskolában lesz. Ezen a helyszínen lehet majd kempingezni, tornatermi szállást és kollégiumi szállást igényelni, valamint Mátrafüreden az iskola másik két kollégiumában is lehet kollégiumi szállást kérni. Továbbá Mátrafüreden, Gyöngyösön stb. óriási választékban állnak rendelkezésre magánszállások, panziók és többszázosok hotelek.

Mennyit kell utazni az egyes versenynapokon, hogy elérjük az aktuális célterületet illetve parkolót? A Mátrában nem könnyű a parkolást megoldani, sokat kell majd a Célig gyalogolni?

Mindegyik nap versenyterepe a versenyközponttól kevesebb, mint 20 km utazással elérhető, és természetesen a kísérő rendezvények sem lesznek ennél távolabb. Maga a versenyközpont célhelyként egyik nap sem fog működni, de kísérő rendezvények helyszíne lesz. A terepek és a célhelyek kiválasztásánál egyik fontos szempont volt, hogy a parkolás a cél közelében megoldható legyen és a célhoz ne kelljen sokat gyalogolniuk a versenyzőknek. A célhelyek között lesz olyan, ami már ismerősként köszönhet vissza, de olyan is lesz, ahol korábban még nem volt tájfutó verseny.

A terepek minden bizonnyal elég szintesek lesznek, városi verseny nincs a programban, így elég fárasztónak tűnik előzetesen az öt nap egymás után. Kik helyesbítik a térképeket és kik lesznek a pályakitűzők?

Öt nap sorozatban a Mátrában valóban komoly kihívás lehet, amit nem szerettünk volna megtörni egy városi sprinttel. Komolyabbra fordítva a szót, természetesen mi is elgondolkoztunk azon, hogy a 3. napra egy városi sprinttel könnyítsük az indulók dolgát, de végül nem így döntöttünk. Azt gondoljuk, hogy aki eljön a 2014. évi Hungária kupára, az inkább erdőben, mintsem városban szeretne futni, ezért lett mind az öt nap erdei futam. Lesznek olyan kísérő rendezvények, melyek ezt az „egyhangúságot” színesíteni fogják, de alapvetően az erdei tájfutásra szavaztunk, arra szeretnénk színvonalas pályákkal lehetőséget adni a résztvevőknek.

Természetesen nem minden nap lesz egyformán kemény terhelés. A pályák hosszával, az egyes napok távjaival próbáljuk azt garantálni, hogy

végig élvezhető kihívás maradjon az ötnapos verseny. Ennek érdekében a szoká-

A leghosszabb pályákat futó kategóriák esetében 2 normáltávú és 3 középtávú futam lesz. A többiek esetében három normáltávú nap lesz, de a pályákat úgy súlyozzuk, hogy a 3. napi kicsit rövidebb legyen. Az idősebb szenior kategóriákban és a fiatalok, valamint a kezdők esetében nem tennénk

különbséget az egyes napok között normáltáv-középtáv értelemben, de ezen kategóriákban is a páros napi pályák lennének a rövidebbek.

A térképjavítás orosz-lánrészét a korábbi évekből jól ismert trió: Lengyel Vilmos, Molnár Attila és Urbán Imre végzi, míg a pályakitűzés Wengrin Ágnes, Baracsi Gábor, Faggyas László és Mihácz Zoltán feladata lesz. Hadd említsem meg az ellenőrző bírót

is, hiszen nekik is fontos szerepük lesz az öt nap során: az 1.-2. napokon Goldmann Róbert, a 3. nap Kovács Gábor, míg a 4.-5. napokon Less Áron lesz a verseny ellenőrző bírój.

Kísérő versenyek és kulturális programok minden bizonnyal itt is lesznek. Fel tudnát néhányat sorolni?

A Hungária Kupák hagyományaihoz híven ezen a versenyen is rengeteg kísérő verseny és kulturális rendezvény lesz. Pl. mikrosprint, Mobil-O, Trail-O, sörváltó, tájke-rékpár, tájkeozódási túraverseny stb. és a napi eredményhirdetéseket kulturális rendezvények kísérik.

Köszönjük a tájékoztatást.

sostól kissé eltérő koncepcióval osztottuk be az egyes napok távjait, ami a következőt jelent: alapvetően az öt

napra váltakozóan normáltáv-középtáv felosztást tervezünk, de kategóriánként egy kicsit finomítunk ezen a felosztáson.

ALPOK ADRIA FESZTIVÁL

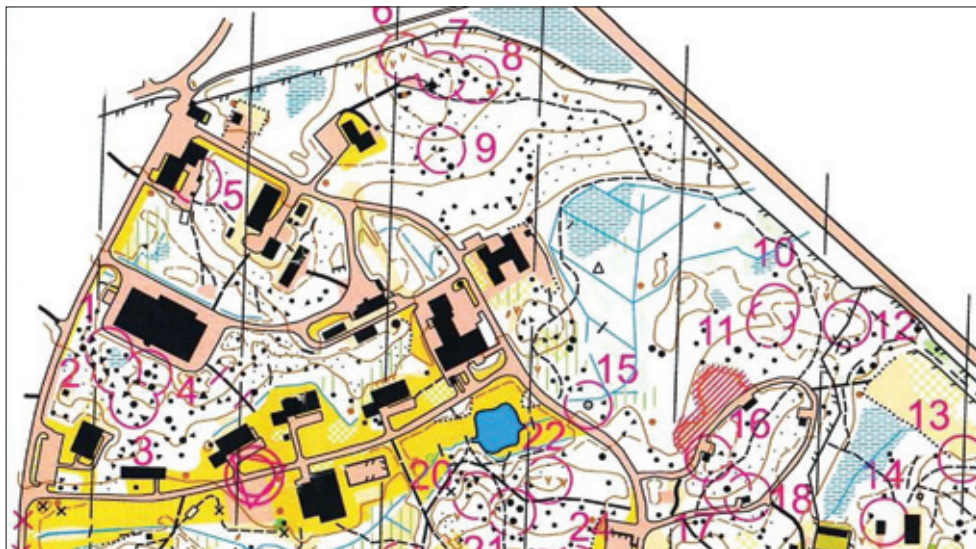
Október 5-én a Mecsek Kupa keretében került sor egy TrailO futamra is, Pécs belvárosában. A nappali és az éjszakai futószám között, népes mezőny vágott neki a 8 pontos pályának. A szervezést dicséri, hogy rajtlistát készítettek, és a gyorsabb lebonyolítás érdekében minden második induló ellenkező irányból teljesítette a pályát. Ez a megoldás az időmérőn rontotta az esélyegyenlőséget, hiszen nem mindegy, hogy a gyorsasági feladatot bemelegedve, a térképrajz megismerése után, vagy nulladik pontként kell megválaszolni. Az időmérő érdekessége volt továbbá a mesterséges mobil tereptárgyak (szekek) használata – ötletes megoldás.

Pécs belvárosa, a Széchenyi tér, Dóm, Séta tér adták a díszletet a kezdők számára is élvezetes versenyhez. A felülvizsgált térkép

ellen sem merültek fel kifogások, a pályakitűző Topán László jól kihasználta a terep adta lehetőségeket. Bizonyos pontokat több helyről is meg kellett figyelni a megoldáshoz (1, 5, 8), másoknál a csökkent láthatóság biztosította a nehézséget (2, 3, 5). A zéró válaszok alkalmazása okozott némi fejtörést a versenyzőknek, ebben talán nem követték a rendezők eléggé az irányelveket (az 5, 6, 7-es pontoknál volt a legkisebb a jó válaszok aránya, utóbbinál egy kutya módosította a bója helyét).

A viszonylag kevés pont és egy időmérő állomás vezetett az átlagosnál sokkal gyakoribb holtversenyekhez, pl. a 6-9. helyeken. Az opent a német Körner Ralph nyerte Erdős Gábor és Fehér Ferenc előtt (mind hiba nélkül végeztek). Juniorban Erdős Marci, Paralympiai kategóriában Németh László nyert.

IOF HÓNAP SPORTOLÓJA

Szeptemberben ismét trailo versenyző lett a hónap atlétája, a cseh Jana Kostova személyében. Jana 31 évesen került kerekesszékebe, és ezután fedezte fel magának újra a tájékozódási sportot, amit gyerekként űzött – immár a TrailO formáját. Pár éve – gyerekei születése után – kezdett komolyabban versenyezni, idén viszont már megnyerte a világbajnokságot. Egy prágai kerekesszékes sport klub tagja, amely a TrailO-ra koncentrál és anyagi, szakmai támogatást nyújt neki is.

A vele készült interjúban (orienteering.org) elmeséli, mit tart a jó TrailO-s ismérveinek: magas szintű térkép/terep-olvasás, részletek súlyozása, koncentráció. Erősségének tartja, hogy mindig az aktuális feladatra koncentrál, az előző pontra adott (esetleg hibás) választ elfelejti. Leggyakoribb hibájának azt említi, hogy időnként nem hallgat a megérzéseire. A felkészüléséről is beszélt: a csehországi viszonylag kisszámú versenyt online játékokkal egészíti ki, a VB előtt Olaszországban edzőtáboroztak és Vuokatti előtt részt vettek egy másik finn versenyen is. A további fejlődési lehetőséget abban látja, hogy pályakitűzést is vállal – fizikai korlátai ellenére.

ÚJ VERSENYSZÁM – TRAILO VÁLTÓ

A nemzetközi szövetség elszánta magát, hogy a TrailO világversenyek csapat-számát felcserélje

egy izgalmasabb váltóversenyyel. A következő két VB-n bemutatásra kerül, és majd ezután, kellő tapasztalat birtokában lesz hivatalos szám. A szabályok röviden:

- 3 fős csapatok, a tagok nem kommunikálhatnak a verseny alatt

- az első versenyzők tömegrajttal indulnak

- a pálya után mindenkinek azonos számú (1-2), de akár eltérő időmérő pontot kell megoldania

Több pályakitűzési forma lehetséges:

a) Hárommal osztható, pl. 24 pontból álló pálya.

Az első versenyző választ és megold 8 pontot, majd a második futó újabb 8-at, végül a harmadik megoldja a fennmaradó feladatokat. (Lehetséges olyan szabály is, hogy 8 ± 1 az egyénenként megoldandó pontok száma.) A csapat szabadon gazdálkodhat a legrövidebb útvonal alapján kiszámolt közös versenyidővel.

b) A mai csapatverseny alternatívája. A különbség a közösen felhasználható versenyidő, és a pontok min. 75%-ánál eltérő pontmegnevezés a különböző csapattagoknak.

KÉT TOVÁBBI NEMZETKÖZI HÍR

Kidolgozás alatt van az elektronikus pontértékelési rendszer, bevezetése a 2016. évi VB-n várható.

Az IOF TrailO Bizottsága gyűjti a nemzeti szövetségek paralimpiai státusszal kapcsolatos észrevételeit, hogy a szükséges változtatásokat mérlegelhessék.

19. Rádiós tájfutó Európa-bajnokság, Lengyelország

MUCSI MIHÁLY FOXORING EURÓPA-BAJNOK

Minden idők legkisebb magyar válogatottja vette fel a versenyt 26 nemzet közel 300 sportolója között a több mint 30 fős ukrán, orosz, német és cseh csapatokkal szeptember 7-től 14-ig Lengyelországban, a 19. Rádiós Tájfutó Európa-bajnokságon. A foxoring összecsapáson 4, a sprintversenyen 5, a klasszikus RH és URH számokban pedig 8-8 magyar indult. Elért eredményeinkkel ellenben népesebb küldöttségek is kiegyeztek volna: egyéniben Mucsi Mihály Európa-bajnoki címet, Zarnóczy Klára egy ezüstöt és egy bronzot, jómagam is bronzot, míg csapatban a Zarnóczy-Cserpák Ferencné páros ezüstérmet szerzett.

Azaz válogatottunk fele éremmel térhetett haza. De becsülettel helytálltak a többiek, László Károly, Moravszki János, Szűk Zoltán és a csapatvezető Pap Gábor is. Véletlen-e vagy sem, de az éremszerzők tájfutásban is gyakorlottak.

(Volt még egy magyar versenyző dr. Paál András személyében, de ő a csak férfiakból álló svéd válogatottat erősítette.) A nemzetközi zsűriben Magyarország Venczel Miklós mesteredző révén képviseltette magát.

Drága jó verseny

A helyszínt, a Szudéták cseh határvidekét azonban nem zártuk szívünkbe. Borzasztó meredek, szabadalt terep, úgy néztünk fel a hegyoldalakra, mint kacsa a repülőgépre. A korábbi koreai és szerbiai világversenyek erdőinek vadságával ugyan nem ért fel, de erősen megközelítette. A Kudowa Z dój városkában biztosított hotel kényelmes, ideális központnak bizonyult, bár az éttermi ellátás egyhangúságát és szűk választékát nálunk egy kétszallagos szálloda is szégyellte volna. A kirívóan magas részvételi díj miatt összességében kisebb mezőny gyűlt össze az elvárhatónál, noha még az USA is képviseltette magát, természetesen csak versenyen kívül.

Mucsi Mihály, az újdonsült Európa-bajnok

Mivel a sportágban Lengyelország már 2003-ban és 2007-ben is rendezett kontinensviadalt, akadt némi összehasonlítási alapunk. S mindent egybevetve elmondható: a három közül ez volt a legszínvonalasabb. Javítanivalót persze mindig találni. A sprintversenyre például tökéletesen alkalmatlan terepet választottak. De nézzük sorjában.

Lábbusszal a foxoringra

A tájfutáshoz leginkább hasonló a foxoringgal kezdtünk. A megtalálendő pontokat itt is bejelölik a térképen, ám a csak 100-200 méter távolságból hallható jeladók nem a kör középpontjában vannak, viszont csak a körön belülről kell hallhatónak lenniük. A pontérítési sorrend a többi számhoz hasonlóan szintén kötetlen, szabadon választható, ezért az átmenetek sincsenek összekötve. Tehát leginkább a pontbegyűjtő versenyhez hasonlít. A pontok között tájfutunk, pontközlebe érve pedig rádióvevőink segítségével irányméréssel próbáljuk megtalálni – nem a bóját, mert az nincs! – hanem csak az állványon lévő SI dobozt.

Erre készülve reggel időben kirajzoltunk a szálló elé, hogy legyen helyünk a buszon, de az sehol nem volt. Már az egész mezőny türelmetlenül toporgott, mikor az ezzel megbízott rendező elrikkantotta magát: Let, s go! És gyalog, lábusszal tettünk meg másfél kilométert a város széléig. Egy hepehupás, földtúrásos tehenlegelő szűk darabját kordonozták körbe rajtkaranténna, ahol normálisan melegíteni sem lehetett. Engem ráadásul nullás rajtidővel tüntettek ki, ami kifejezetten komoly hátrány. De nem volt mit tenni, irány az üres erdő. A térkép 1:15000 méretarányú, 5 méteres alapszintközzel, jó sűrűn szintvonalakkal. Nem álltanám, hogy túlságosan tetszett. Azért iparkodtam, aminek kategóriámban (M60) 23 induló közül végül egy bronzérem lett az eredménye. (Részletes eredmények az ardf2013.pl honlapon.) De a legnagyobb durranást a leghátul rajtoló Mucsi Misi futása idézte elő. Nemhiába küzdötte végig a veszprémi Hungária Kupa első három napját a férfi elit kategóriában, s az azt követő mátrafüredi RH és URH országos bajnokságot sem véletlenül nyerte meg a sajátjánál (M40) jóval nehezebb fel-

nőtt pályán, nála fiatalabbak között. Eltökéltse itt nagyszerű teljesítménnyel arannyá érett. Meglepetésére aznap délutántól a hotelszobája ajtajára valahonnan egy kézzel írott tacepao került, hirdetve, hogy itt egy Európa-bajnok lakik! Sokat kellett várnia, s főleg tennie ezért, de megérte. A sportággal (amit akkor még rókavadászatnak vagy rádióíránymérésnek hívtak) 12 éves korában ismerkedett meg a híres néhai Orgován Ferenc edző irányításával. Szorgalma és tehetsége révén az 1988. évi svájci világbajnokság ifjúsági kategóriájában ezüstérmet szerezve tette le

névjegyét a nemzetközi porondon. Utána azonban hosszú szünet következett. Csak 2007-től bukkant fel újra rendszeresen a versenyeken, akkortájt kezdte a tájfutást is. Azóta egyre javuló eredményekkel hívta fel magára a figyelmet. A rádiós tájfutó világ- és Európa-bajnokságoknak 2008-tól állandó résztvevője. Többször is őrizhette az Első Róka, s ebben az évben pedig az Orgován Ferenc vándordíjat. Mostantól pedig az EB-aranyat is.

A sprint nem sprint

A másnapi gyorsasági (más néven sprint) versenyről azt közölték előzetesen a sa-

patvezetői értekezleten, hogy a terepe városi park, meg egy kis erdő. Ehhez képest parkkal csak a kijelölt célegyenesben, egy 450 méter hosszú, macskaköves sétány formájában találkoztunk. Elképzelhető, milyen érzés lehetett azon szegesben végigdöngölni. De a melegítő cipőt választók sem jártak jobban. A hotel kerítése melletti rajtból ugyanis bezavarták a mezőnyt a felettünk magasodó meredek hegyoldalba, a tetején jókora szedres bozótosokkal. A térkép is szokatlan, 1:5000 méretarányú, de 3 méter (!) alapszintközű volt. A nagyobb hatás kedvéért az eső is esett. A terep illetően megválasztása éppen a szám lényegét, a rövid, pörgős, élvezetes versenyt ütötte agyon.

Öröm az örömben, hogy az ekkorra már megérkező Zarnóczy Klára a W50 kategóriában ezüstérmet szerzett.

Pecabot, mint antenna

Az eddig írottakkal a műszaki érdeklődésű rádióamatőrök joggal lehetnek elégedetlenek, hiszen ők bizonyára szívesen olvasnának kimenő teljesítményekről, antennahosszakról, frekvenciákról és hasonlókról is. Én azonban ezekhez sajnos csak keveset értek. Annyit észleltem a terepeken, hogy az RH adók antennája olyasféle, mint egy 5-6 méteres pecabot a fa törzséhez erősítve.

De elképzeltem, milyen lenne egy élő közvetítés a legfőbb államsportban, ha a fizikai jellemzőkre hegyeznék ki: „Kedves hallgatóink! A pálya közepén van a labda, egy gömb alakú, piros-fehér-zöld, 25 cm átmérőjű golyó, melyben 0,8 atmoszféra nyomás uralkodik. A belé épített komputer precízen fog informálni minket a benne és vele végbemenő változásokról. És már meg is történt a kezdőüráds. A földtől 36 fokos szögben elinduló röppályán a kezdősebessége 18 méter per szekundum. Éppen 29 méterre a kiindulási ponttól egy kopasz fejjel ütközött, ahonnan 160 fokos irányváltással repült tovább. Most a körülöttem ülők hirtelen felugrának és gölt kiáltanak, de kit érdekel, mikor azon ritka pillanatok egyikének lehetünk tanúi, hogy a börgolyó nulla mozgási energiával hever a háló sarkában!”

Zarnóczy Klára és Cserpák Ferencné örülnek az ezüstnek

Így beöltözve próbáltunk védekezni a hideg ellen és várakozni több órán át a karanténban a rajtj. Aki nem ismerné fel a műmiát, az a cikk szerzője.

Azok a régi klasszikusok

Azok a régi klasszikusok, a rövidhullámú és ultrarövidhullámú versenyek, amelyek a sportág legrégebbi, több mint fél évszázados számai, csak a versenysorozat második felében következtek. De hogyan?

Igen hideg, szeles, esőre hajló időben ide már tényleg buszokkal vittek. Egy sípálya felső végén vacoghattunk óráig a metsző szélben, mert a rendezőség által biztosított sátraknak csak tetejük volt, oldaluk nem. A csehek bezzeg saját, zárt sátorral jöttek, termoszkoban meleg tea, korlátlan mennyiségben csokoládé és két gyűrő is „dolgozott” rajtuk. Ennyit az egyenlő esélyekről.

A 11 kategória egyik része RH, másik URH vevőkkel felszerelve várt sorára. Az itt 140 perces szintidő semmiféle támpontot nem adott a pálya hosszát illetően, ami titkos adatnak számít. Csak utólag, az eredménylistán tüntetik fel az általuk logikusnak ítélt sorrendben, légvonalban mért távot. A ténylegeset meg a GPS órájával méri magának, akinek van. Ezt a Duszni Zdrój nevű, A3 nagyságú, lepedőnyi térképen kitűzött pályát mi sem jellemezhetné jobban, mint hogy az 5-7 km légvonaltáv helyett 15-16-ot is futottak igen sokan. A kifutófolyosók nyaktörő kordonjai lefelé olyan meredélybe vezettek, ahol a térképjávitó nem is igen járt, mert ez olyan rész, ahová úgy sem megy senki. Csak mi, és csak akkor. László Karcsi például M50 kategóriában úgy lett negyedik, hogy egy adóval kevesebbet fogott. Tehát náluk mindössze három versenyző tudta szintidőn belül megtalálni a számára kijelölt összes adóját. Mivel az előző tervekhez képest kissé eltolták a rajt helyét, az egyik jeladó a szabályzatban rögzített 750 méteres sugarú körön belülre került a rajt helyéhez képest, ahol elvileg nem lehet adó. Nem sokkal, talán száz méterrel. Ezért én úgy választottam útvonalat, hogy arra nem is akartam keresni. Így úszott el egy újabb éremem... (Érdemes tehát minden rádiós tájfutóban tudatosítani Venczel Miklós szállóigévé vált

A csapat egy része (jobbról balra): Pap Gábor csapatvezető, Moravszki János, Szűk Zoltán, László Károly, Szűk Zoltánné (mint vizitor) és Kovács Attila

mondását: az adót ott kell megtalálni, ahol van!)

Az is meglepett aznap sokunkat, hogy több kategóriában is a szokásosnál több adó megkeresését írták elő. Mindazonáltal a hölgyek révén ismét érdekelték lettünk az eredményhirdetésen: Zarnó ezúttal bronzot, csapatban pedig Cserpákné Piroskával ezüstöt kapott.

Már nem termett több babér

Az utolsó, negyedik összecsapásra legalább az idő felengedett egy kissé. Most az előző terep másik felére vittek, de a cél ugyanott volt, mint két napja, egy biatlon stadionban. Ezúttal rajt előtt egy focipályán legalább normálisan tudtunk melegíteni. Onnan viszont kapásból 150 méter szintet kaptunk felfelé, irtó meredeken. Ahonnan azután majd persze le is kellett ereszkedni, ha lehet, még meredekebben.

Ez a nap már kevésbé sikerült számunkra. A legjobban egy ötödik helyünk közelítette meg a dobogót. S akár hiszik, akár nem, az is baj lehet a rádiós tájfutásban – ami meggyőződésem szerint az élethosszig való tanulás sportága – ha gyorsan futunk. Ha én például az utolsó

Csak a fejünkre ne essen! László Károly turistatérképpel és Kovács Attila

megkeresendő adóig tartó, több mint 3 kilométeres átmenetben kicsit lassúbb vagyok, éppen akkor értem volna a jeladó alá, mikor adni kezdett. De mivel nagyon hajtottam, már előbbre jártam vagy száz méterrel, ahonnan éppen nem tudtam rá pontosan mérni a tévéantennaszerű, viharvert vevőmmel, s ez mintegy negyedórámra került...

**Kovács Attila,
Miskolc**

multiNavigator.hu
terepfutás - outdoor - navigáció

Infóvonal: 06-1 / 7-888-888
Bp. XIII. Dózsa György út 61-63

ÚJDONSÁGOK

cipő

X-talon 212 és 190
OROC 280 és 340

tájélo

MOSCOMPASS

most már hivatalosan is

(teljes választék számlával és garanciával)

multiNavigator.hu
terepfutás - outdoor - navigáció

Infóvonal: 06-1 / 7-888-888
Bp. XIII. Dózsa György út 61-63

Fotó: Máthé István

Címlap: Szentendre egyik síkátorában futnak a Rövidtávú OB versenyzői

Hátsó borító: A Rövidtávú OB felnőtt férfi kategóriájának dobogósa (balról jobbra): Gösswein Csaba (PSE), Kovács Ádám (ETC), Bakó Áron (SPA)

a Budapesti Tájfutók Szövetségének lapja

HU ISSN 1215 8526

1215-8526
850 Ft